

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 34/2011 (2425) Rok LIII 2.10.2011

5 października

Świętej Faustyny

Apostołki Bożego Miłosierdzia

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Łódź; Św. Faustyna – patronka miasta

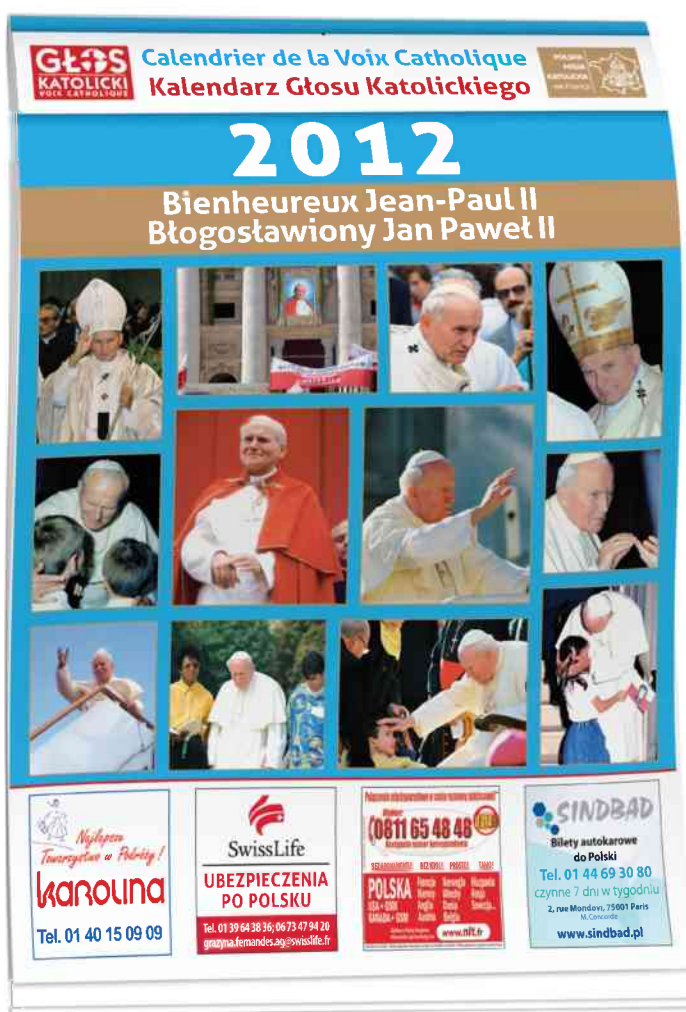
J U Ź W S P R Z E D A Ź Y

Calendrier de la Voix Catholique
Kalendarz Głosu Katolickiego

2012 Bienheureux Jean-Paul II
Błogosławiony Jan Paweł II

Kalendarz zamówić można już teraz, wypełniając poniższy kupon i wysyłając go na adres redakcji „Głosu Katolickiego”*

KUPON ZAMÓWIENIA KALENDARZA
Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2012 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po 4,00 € (z przesyłką 4,50 €). RAZEM _____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Dołączam czek (dla „Voix Catholique”) Gotówkę

* Redakcja „Głosu Katolickiego”: 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris
Tel. 01 55 35 32 28; fax: 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@sfr.fr

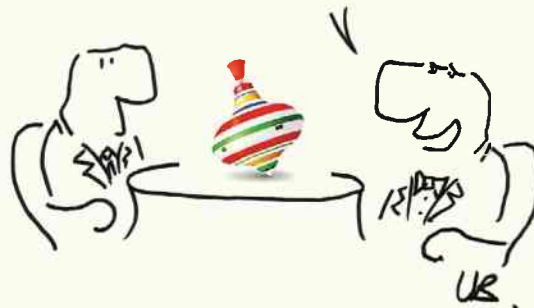
Telegram bez... euro

Trochę mnie niepokoi, kiedy politycy z nad Wisły i pieri ją swe i yborcze programy i budżetowe prognozy głównie na dę pływie strumienia "euro" z un jny kaj, którym będą jedynie zarządzać – jak dołyczas. Świadczy to bowiem o całkowitym braku wyobraźni lub, co gorsze, o próbie i prowadzenia rodaków w błąd. Przecież Unia Europejska, a zwłaszcza jej str. fa euro przeżywa właśnie ekonomiczną, a właściwie systemową za paść. I nie może to pozostać bez u pływu na funk jonowanie un jnych zobowiązań wobec dołyczasowych ben. fi. jantów jej pomocy. Za

chwile Unia będzie, lęć może, musiała u yo fać się ze swego sztandarowego osiągnięcia jakim jest "euro". Kolejnym, obok Grecji, krajom grozi bowiem, zgodnie z zasadą domina bankructwo. Wiele wskaza je na to, że un jna u. polna waluta może tego nie przetrwać i trzeba się będzie z tego bardzo kosztownego ek. perymentu... u yo fać. A to może pociągnąć za sobą trudne jeszcze dzisiaj do oszacowania konsekwencje już nie tylko go. podarcze, ale przede wszystkim polityczne. Europa i Unia po u ysoce prawdę podobnym krachu już nie tylko Grecji, ale i Portugalii, Hiszpanii czy Włoch stać się może – w mi. jsc dołyczasowej "str. fy solidarności" – terenem ścierania się :polecznych egoizmów i prób ratowania za wszelką cenę własnej skóry i poszczegól. krajów, kosztem... słabszych sąsiadów. Pewne prz. jary i takich działań zaobserwować można już teraz czy to w Niemczech, czy we Francji. Taki czarny scenariusz u. ymaga więc, zwłaszcza od takich krajów jak Polska, szczególnie j, get politycznej cz. jności i dalekowzroczności. P.O.

- CAŁE SZCZĘŚCIE, ŻE PLATFORMA ZATAWI NAM TE 300 MILIARDÓW Z UNII, BO INACZĘJ MUSIELIBYSMY Z WŁASNEJ KIESZENI DOPŁACIĆ NA POMOC DLA GRECJI...

rys. Leszek Biernacki

PRZED WYBORAMI PRZY BĄCZKU

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Wstańcie, chodźmy! – str. 5
- | O „metodzie Michnika” słów kilka – str. 6
- | Ograniczanie demokracji – str. 9
- | Emigracja walczących – str. 10
- | La rentrée universitaire – str. 13

Z SATYRYCZNEJ TEKNI L.B.

GŁOS REKTORA PMK WE FRANCJI PRZED WYBORAMI W POLSCE

Polska potrzebuje ludzi sumienia

Polska Misja Katolicka we Francji

*„Duchu Świętym oświeć nas i prowadź
Tu ybarw nas od gę. pi. y ud. jęc. j mądrość
Od kłmstwa ud. jęc. jęgo prawde
Od sły. pi. y ud. jęc. j dalekowzroczność
Od nierwoli ud. jęc. j wolność
Alysm. y stali się zwiastunami Ewangelii”
Roman Brandstaetter*

Drodzy Rodacy!

Problemem dzisiejszego człowieka nie jest niewiara, ale wiara we wszystko, co mu się podaje, a co wykorzystuje wielu faszystycznych proroków i polityków. Na czym ten problem polega? Najpierw na tzw. zjawisku „medialnych faktów”. „Fakt medialny” polega na tym, że to co napisano się lub powiedziano w rzeczywistości nigdy nie zaistniało. To media nadają temu taki rozgłos, że w świadomości czytelnika, bądź słuchacza, powstaje wrażenie, że chodzi o rzeczywistość.

Pozwólcie, że podam kilka przykładów.

Nie tak dawno w „Głosie Katolickim” i w „Gościu Niedzielnym” można było przeczytać informację pt. „Po roku niewinni”, która przedstawiała sprawę pewnego księdza i prawnika, starających się o zwrot bezprawnie zagrabionego mienia kościelnego. Przez rok, media robiły wielki szum wokół tej sprawy z niewybrednymi oskarżeniami, że rzekomo dopuścili się nadużyć. Prokuratura wszczęła w końcu śledztwo i stwierdziła, że nie było żadnego przestępstwa, ale sprostowanie zamieścił jedynie „Gość Niedzielnym”. Pozostałe media nie uderzyły się w piersi i nie przeprosiły za fałszywe oskarżenie. Jednak w świadomości czytelników pozostał „medialny fakt”, że ludzie Kościoła z chciwości i bezprawnie odbierali własność. Przecież nie jest bezprawiem odbierać to co zostało nam skradzione?

Drugi przykład dotyczy Pielgrzymki

Rodziną Radia Maryja na Jasną Górę w której – kilka tygodni temu – wzięto udział aż pół miliona Polaków. Znakomitą homilię wygłosił Abp Mieczysław Mokrzycki – metropolita lwowski, osobisty sekretarz Bł. Jana Pawła II i Benedykta XVI. W większości dzienników telewizyjnych nie wspomniano o tym wydarzeniu ani jednym słowem. Przemilczano ten niewygodny dla niektórych fakt. Nie zauważono pół milionowej rzeszy rodaków, a jeszcze mniej – homilii Arcybiskupa. Jest to przykład na okłamywanie społeczeństwa i na lekceważenie ludzi, nawet gdy nazywa się ich „moherowymi beretami”. Dodać trzeba nadto i ten fakt, że dziennikarze innej, prywatnej telewizji silili się na prowokację, a gdy im się to nie udało, fałszywie oskarżyli uczestników pielgrzymki o utrudnianie im wykonywania obowiązków zawodowych.

ciąg dalszy na str. 8

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) Miesiąc (5 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Glos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Glos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

KUPON
PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

XXVII niedziela zwykła, rok A

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 5,1–7

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Chcę zaśpiewać memu przyjacielowi
pieśń o jego miłości ku swojej winnicy.
Przyjaciel mój miał winnicę
na żyznym pagórku.

Otóż okopał ją i oczyścił z kamieni,
i zasadził w niej szlachetną winorośl;
pośrodku niej zbudował wieżę,
także i kadź w niej wykut.

I spodziewał się, że wyda winogrona,
lecz ona cierpkie wydała jagody.

„Teraz, więc, o mieszkańcy Jeruzalem i mężowie z Judy,
rozsądźcie, proszę, między mną a między winnicą moją.
Co jeszcze miałem uczynić winnicy mojej,
a nie uczyniłem w niej?”

Czemu, gdy czekałem, by winogrona wydała,
ona cierpkie dała jagody?

Więc dobrze! Pokażę wam,
co uczynię winnicy mojej:

Rozbiorę jej żywopłot, by ją rozgrabiono;
rozwalę jej ogrodzenie, by ją stratowano.

Zamienię ją w pustynię,
nie będzie przycinana ni plewiona,
tak, iż wzejdą osty i ciernie.

Chmurom zakażę spuszczać na nią deszcz”.

Otóż winnicą Pana Zastępów jest dom Izraela,
a ludzie z Judy szcepem Jego wybranym.

Oczekiwał tam sprawiedliwości, a oto rozlew krwi,
i prawowierności, a oto krzyk grozy.

DRUGIE CZYTANIE

Flp 4,6–9

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Filipian

Bracia: O nic się zbytnio nie troskajcie, ale w każdej sprawie
wasze prośby przedstawiajcie Bogu w modlitwie i błaganu
z dziękczynieniem. A pokój Boży, który przewyższa wszelki
umysł, będzie strzegł waszych serc i myśli w Chrystusie Jezu-
sie. W końcu, bracia, wszystko, co jest prawdziwe, co godne,
co sprawiedliwe, co czyste, co miłe, co zasługuje na uznanie;
jeśli jest jakąś cnotą i czynem chwalebny, to miejcie na myśli.
Czyńcie to, czego się nauczyliście, co przejęliście, co usłysz-
eście liście i co zobaczyliście u mnie, a Bóg pokoju będzie z wami.

EWANGELIA

Mt 21,33–43

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Jezus powiedział do arcykapłanów i starszych ludu: „Postu-
chajcie innej przypowieści. Był pewien gospodarz, który zało-
żył winnicę. Otoczył ją murem, wykopał w niej prasę, zbudow-
wał wieżę, w końcu oddał ją w dzierżawę rolnikom i wyjechał.
Gdy nadszedł czas zbiorów, posłał swoje stugi do rolników,
by odebrali plon jemu należny. Ale rolnicy chwycili jego stugi
i jednego obili, drugiego zabili, trzeciego kamieniami obrzu-
cili. Wtedy posłał inne stugi, więcej niż za pierwszym razem,
lecz i z nimi tak samo postąpili. W końcu posłał do nich swego
syna, tak sobie myśląc: «Uszanuję mojego syna». Lecz rolnicy,
zobaczysz syna, mówili do siebie: «To jest dziedzic; chodź-
cie, zabijmy go, a posiadziemy jego dziedzictwo». Chwyciwszy
go, wyrzucili z winnicy i zabili. Kiedy więc właściciel winnicy
przyjdzie, co uczyni z owymi rolnikami?”. Rzekli Mu: „Nędzni-
ków marnie wytraci, a winnicę odda w dzierżawę innym rol-
nikom, takim, którzy mu będą oddawali plon we właściwej porze”.
Jezus im rzekł: „Czy nigdy nie czytaliście w Piśmie: «Właśnie
ten kamień, który odrzucili budujący, stał się głowicą węgła.
Pan to sprawił i jest cudem w naszych oczach». Dlatego powia-
dam wam: Królestwo Boże będzie wam zabrane, a dane naro-
dowi, który wyda jego owoce”.

Kamień odrzucony

*Trzeba przyznać, że Jezus jest niezwykle odważny, a po naszymu
nawet zawadiacki, w swoim sposobie bycia, przemawiania,
szczególnie wobec notabli Jego czasów. To Jego zachowanie...
szoki jące, jakby szukał zwady i sam się na praszał o to, aby go
uciszyć, a wielu chciałoby to uczynić!*

Dlaczego tak bardzo naraża się kapłanom, przetożonym świę-
tynnym i starszym? Czyż nie wie, że oni mogą się go pozbyć,
lub po prostu uciszyć? Po co opowiada im takie drażliwe historjki
(przypowieści), po co ich drażni i co gorsze, moralizuje? Czyż nie
rozumie, że to raczej dyplomacją i w sposób ugodowy, kulturalny
i grzeczny można coś załatwić? Po co drażnić najwyższych i naj-
potężniejszych, historjkami o przewrotnych dzierżawcach win-
nicy... i jeszcze ten „kamień odrzucony przez budujących”... toż to
jest normalnie – szukanie guza.

Nie należy przypuszczać, że Chrystus zachęca do rewolty prze-
ciwko wszystkim i do krytyki każdej władzy, ale czy ci, którzy są
u władzy i są „głęboko” przekonani o słuszności swojego postę-
powania, nie powinni stąd wyciągnąć jakichś wniosków? Czyż

nie mamy tego przykładów w niedawnej polskiej przeszłości?
– Jedynie słuszna droga, – jedyna ideologia, – monopol na histo-
ryczną i spoteczną prawdę... To nie tak znowu odległe czasy i wcale
jeszcze nie odeszły w przeszłość! A i w Kościele, jakże często jest
tak, że ci, którym oddano winnicę pod opiekę, stali się przewrotnymi
dzierżawcami a ci, których Chrystus powołał, aby byli pasterzami
i aby strzegli depozytu wiary, raczej strzygą swoje owieczki niż je
pasą? Przecież nie chodzi o krytykanctwo czy negowanie wszel-
kiej władzy. Przecież nie chodzi o to, aby buntować się i sprzeci-
wiać na każdym kroku i na pewno nie to było i jest celem Chry-
stusowych przypowieści. Zastanawiam jest jednak, jak często my
sami (my kapłani) umiemy wyciągać budujące wnioski z Ewangelii,
czy raczej nie wolimy się skupiać na pouczeniu „naszych owieczek”.
Czemu nie chcemy, czemu nie umiemy wyciągnąć takich samych,
pouczających wniosków dla nas samych?

Kto spróbuje w ten właśnie sposób zinterpretować dzisiejszą
Ewangelię, aby nie być od razu posądzonym o negowanie najwyż-
szego autorytetu Kościoła?

I nie chodzi wcale o relatywizm epistemologiczny, czy o „demo-
kratyzację” prawdy. Prawda na pewno jest jedna i jedyna. Prawda
na pewno jest do odkrycia, a nie do „przegłosowania” w demokra-
tycznych wyborach. Z tym, że trzeba ją odkrywać w pokorze i na
kolanach, mając świadomość, że każdy może się mylić, nawet ci
najwyżej postawieni.

Chrystus jest tą Prawdą odwieczną i niewzruszoną. I nikt nie
może Go sobie przywłaszczyć i zmonopolizować. On jest kamie-
niem węgielnym, niestety nadal odrzucanym przez wielu budują-
cych..., szczególnie tych, którzy szukają raczej swoich racji i władzy,
a nie Prawdy. A ileż to kamieni ja sam odrzuciłem już przy budowie
mojego życia?

x. SMG

Abyście, Bracia i Siostry, wzięli udział w wyborach parlamentarnych

Wstańcie, chodźmy!

Podczas wrześnie wyci Ogólnopolskiej Pielgrzymki Ludzi Pracy na Jasną Górę, ważne słowa – w kontekście czekających nas w Polsce już 9 października wyborów parlamentarnych – skierował do wiernych w swj homilii Ks. abp Sławoj Leszek Głódź Metropolita Gdański. Zanim i my, na emigracji, oddamy nasz głos w tych wyborach, warto zapoznać się z tym moralno-społecznym przesłaniem Kościoła, płynącym z naszego narodowego Sanktuarium.

W Jasnogórskim Domu Matki Jezusowej stajemy u źródła duchowych sił potrzebnych Narodowi, w każdej godzinie jego dziejów. Szczególnie dziś potrzeba, abyśmy obficie zaczerpnęli z tego źródła. Polska kolejny raz staje wobec wyborów parlamentarnych. Mamy wybrać tych, którzy w sejmie i senacie będą stanowić prawo, a zwycięskie ugrupowanie lub koalicja przejmie ster nawy państwowej – odpowiedzialność za los państwa, politykę polską, wspólnotę Ojczyzny(...).

Wolne wybory. Fundamentalna zasada demokracji. Znak polskiej wolności i normalności. Szliśmy ku niej przez tyle lat. Czy znaczenie tej wartości w pełni rozumiemy? Każde polskie

wybory to wielka liczba... obojętnych! Tych, którzy nie wzięli w nich udziału. Stanęli z boku. To niewłaściwa droga. Więcej: to odstępstwo od chrześcijańskiego etosu. Bo przecież my, chrześcijanie, mamy zmieniać oblicze ziemi. Urządzać świat wedle zamysłu Bożego. „Bo jak niebiosa górują nad ziemią, tak drogi moje – nad waszymi drogami i myśli moje – nad myślami waszymi [mówi Pan] – (Iz 55, 9). Kościół, do którego należymy, jest wspólnotą. Jest nią także naród. Jesteśmy częścią i Kościoła, i Narodu, która uczestniczy w życiu całości. Jesteśmy tej wspólnoty potrzebni. Czekają na nas. O uczestnictwie w życiu wspólnoty mówi, św. Paweł Apostoł. Ten żarliwy apostoł, który ludom i narodom „głosił Chrystusa w porę i nie w porę” (por. z Tm 4, 2), tęskni do ostatecznego spotkania – „pragnę odejść, aby być z Chrystusem”. Ale wie przecież, że jest potrzebny wspólnotie. Jest jej przewodnikiem, prowadzi ją ku Boskiemu Mistrzowi. Jest potrzebny światu, ku któremu niesie światło Ewangelii: „Z dwóch stron doznaję nalegania: pragnę odejść, aby być z Chrystusem, bo to o wiele lepsze, pozostawać zaś w ciele – to bardziej dla was konieczne”.

„Bo to dla was bardziej konieczne”. Tak jak dla dobra Polski, dla jutra Polski jest konieczne, abyście, Bracia i Siostry, wzięli udział w wyborach parlamentarnych, dokonali wyboru zgodnego z waszym sumieniem. Przybyliście na Jasną Górę Zwycięstwa z Polski całej, tej od Bałtyku po gór szczyty, od podlaskich równin po Odry brzeg. Z tej Polski, która nie poszła na pokuszenie współczesnego świata, Wiernej tradycjom ojczystym, wierze ojców, pamięci o trudnej dziejowej drodze. Znasz Polskę taką Polskę? Jakże często w przekazie medialnym fatiszowaną, pokazywaną w krzywym zwierciadle, lekceważoną i wyszydzaną. Za rzekomy anachronizm. Za archaiczny model patriotyzmu. Za katolickość, która nie pasuje do norm współczesnego świata. Za wartości, które dziś wielu chciałoby wypłukać ze sceny polskiego życia – uczciwość, prostolinijność, życie prawdą.

ciąg dalszy na str. 12

KRAKÓW – ŁAGIEWNIKI | W pierwszych dniach października b. r. w Krakowie odbywa się II Światowy Apostolski Kongres Bożego Miłosierdzia (WACOM – World Apostolic Congress On Mercy). Miejscem spotkania czcicieli Bożego Miłosierdzia z całego świata jest Sanktuarium w Krakowie-Łagiewnikach, gdzie ostatnie lata swojego życia spędził św. Siostra Faustyna Kowalska i gdzie dziś istnieje światowe centrum kultu Bożego Miłosierdzia. Kongres odbywa się pod hasłem „Miłosierdzie źródłem nadziei”. Właśnie w Krakowie gromadzą się czciciele Bożego Miłosierdzia ze wszystkich kontynentów, aby podzielić się doświadczeniami przeżywania miłosierdzia w życiu i głoszenia go całemu światu.

MONACHIUM | Żyjemy w epoce wielkich migracji oraz rodzących się na nowo nacjonalizmów – stwierdził przewodniczący Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Migrantów i Podróżujących. Abp Antonio Maria Vegliò, który uczestniczył w Monachium w spotkaniu z cyklu „Ludzie i religie”. Szef watykańskiej dykasterii zauważył, że Europejczycy z trudem odkrywają bogactwo w przedstawicielach innych kultur, którzy przybywają na Stary Kontynent. Raczej lękają się tego spotkania i obawiają się o własną tożsamość, co w efekcie prowadzi do wzrostu postaw nacjonalistycznych. Obecny w Monachium kard. Józef Glemp stwierdził z kolei, że środkiem zapobiegającym odradzaniu się nacjonalizmów miała

być Unia Europejska. Może ona spełnić to zadanie, jeśli będzie wierna swemu pierwotnemu postaniu. W Monachium był także obecny kard. Kurt Koch, szef watykańskich dykasterii do spraw dialogu z innymi wyznaniem oraz z judaizmem. Przypomnił on, że najbardziej dyskryminowaną dziś na świecie grupą religijną są chrześcijanie. Jeśli chodzi o respektowanie praw człowieka, ich sytuację trzeba uznać za katastrofalną – podkreślił kard. Koch.

WARSZAWA | Reformę kościelnego prawa karnego w związku z przypadkami nadużyć seksualnych wśród duchownych zapowiedział w Warszawie abp Francesco Coccopalmerio. Przewodniczący Papieskiej Rady ds. Tekstów Prawnych był gościem zorganizowanego XIV Międzynarodowego Kongresu Prawa Kanonicznego. Świeccy i duchowni, specjaliści z różnych krajów świata dyskutowali na Uksw nt. „Administracji w prawie kanonicznym”. Dyspensowanie proboszcza, wydalanie ze stanu duchownego, procedury wobec osób odstępujących aktem formalnym od Kościoła, administracja Kościoła a porządek państwowy oraz modele prawne postępowania w sprawach o dyspensę od celibatu duchownych – to tylko niektóre tematy poruszane podczas spotkania. Ważnym wydarzeniem było wręczenie doktoratu honoris causa UKSW Prymasowi Węgier kard. Peterowi Erdő, wybitnemu znawcy prawa kanonicznego. □

O „metodzie Michnika” słów kilka

Wojciech Turek

Bacni obserwatorzy życia publicznego w Polsce od lat wiedzą, że „guru” polskich salonów i Dyżurny Autorytet Ludzi Inteligentnych, czyli Adam Michnik, redaktor naczelny „Gazety Wyborczej”, sprawnie uchyla się od licznych ataków słownych swoich przeciwników, po prostu pomijając milczeniem wszelkie zarzuty kierowane pod jego adresem. Jedynie od czasu do czasu, z tego potoku polemik i krytyk, wyławia jedno sformułowanie i idzie do sądu z pozwem przeciwko jego autorowi. Metoda Michnika jest skuteczna: każdy proces sądowy kończy się skazaniem pozwanego i przeprosinami powoda. Publiczność otrzymuje jasny przekaz: Adam Michnik jest w sposób obrzydliwy oczerniany przez polski „Ciemnogród”, a jego przeciwnicy to „marne robaki”, z którymi nie warto nawet polemizować, ponieważ postępują się stekiem kłamstw. Ostatnio ofiarą tej metody stał się znany poeta Jarosław Marek Rymkiewicz, pozwany za to, że wytknął redaktorom i twórcom „Gazety Wyborczej” ich

stalinowską przeszłość oraz zakwestionował ich patriotyzm. Zamiast wystąpić z sążnistą polemiką, która mogłaby zmiażdżyć Rymkiewicza, Michnik wołał postąpić się sądem, który ocenił, że poeta dopuścił się przestępstwa i musi przeprosić „Gazetę Wyborczą”.

Metodę Michnika od ubiegłego roku – z takim samym powodzeniem – stosują politycy rządzącej Polską Platformy Obywatelskiej. W toku ostatniej kampanii prezydenckiej, Bronisław Komorowski oskarżył swego kontrkandydata Jarosława Kaczyńskiego o postępowanie się nieprawdopodobnym argumentem, że Platforma dąży do prywatyzacji służby zdrowia. W toku obecnej, jesiennej kampanii wyborczej do parlamentu, sądy już dwukrotnie wydały wyroki w podobnych sprawach: politycy Prawa i Sprawiedliwość musieli przeprosić za to, że odmówili Platformie zastępstwa w realizacji kilku inwestycji, a prezes Kaczyński osobiście został przez sąd zobowiązany do przeproszenia polityków PSL za to, że mieli rzekomo głosować za legali-

zacją tzw. „miękkich” narkotyków. Oczywiście obie zaskarżone wypowiedzi stanowią zaledwie kroplę w morzu zarzutów, kierowanych codziennie przez opozycję przeciwko rządzącej koalicji. Tym niemniej do publiczności trafił jasny i jednoznaczny przekaz: patrzcie, jak opozycja bezczelnie kłamie, a więc nie zasługuje na poparcie, nie mówiąc już o poważnym wstępowaniu się w pozostałe argumenty, jakimi się postępuje.

Chcę wyraźnie zaznaczyć, że jestem zwolennikiem wyjaśniania wszelkich wątpliwości, a nade wszystko piętnowania kłamstw. Tyle, że w opisywanych powyżej przypadkach sporów sądowych, pozwani w gruncie rzeczy nie byli winni postępowania się fałszem, lecz jedynie tego, że używali skrótów myślowych i uproszczeń. Mówiąc obrazowo: co innego, jak powiemy o złodzieju, że jest świętym, czyli postępujemy się fałszem, a co innego, jak określimy złodziejzaka mianem bandziora, czyli postępujemy się uproszczeniem albo skrótom myślowym. Trzymając się litery,

Z KRAJU

- Donald Tusk brał udział w dorocznej Konferencji Ryskiej. Oprócz polskiego premiera uczestniczyli w niej szefowie rządów: Litwy, Łotwy, Estonii i Finlandii.
- Premier Tusk oświadczył, że Polska nie zagrojuje za rezolucją, która by „godziła bezpośrednio w bezpieczeństwo Izraela”. Chodzi o wniosek przyjęcia Palestyny do ONZ.
- Prezydent Komorowski zdecydował, że nie zwolni Kwaśniewskiego z tajemnicy państwowej i tym samym byłby prezydent nie będzie mógł złożyć zeznań w śledztwie dotyczącym tajnych więzień CIA w Polsce.
- PO przyjęła w sejmie kontrowersyjną poprawkę ograniczającą dostęp obywateli do... informacji publicznej. Prawo zmieniono ledwie dwa tygodnie po tym, jak rząd został sądowo zmuszony przez organizacje pozarządowe do ujawnienia protokołu posiedzenia, na którym rzekomo powołano słynną „tarczę antykorupcyjną”. Przez dwa lata gabinet Tuska odmawiał dostępu do dokumentu. Nic dziwnego, bo spotkanie okazało się luźną rozmową premiera z szefami służb specjalnych, na której żadnej tarczy nie powoływano.
- Sąd Rejonowy w Katowicach uznał, że działania katowickich prokuratorów po śmierci Barbary Bliidy mieściły się w granicach prawa.
- Prawdziwy blamaż min. Rostowskiego w PE. Minister finansów wezwał do ratowania eurostrefy za wszelką cenę i zagroził, że jej rozpad skończy się... wojną.
- Prezes PiS Jarosław Kaczyński skierował list do premiera Tuska, w którym zaapelował o zmianę rozporządzenia MEN dotyczącego ograniczenia nauki historii w szkołach. Ministerstwo odpowiada: „z roku na rok coraz mniejsza liczba licealistów wybiera historię jako przedmiot maturalny”.
- Szef SLD Napieralski zaproponował PO koalicję.

- Nowa Prawica Korwin-Mikkego złożyła zawiadomienie do OBWE w sprawie decyzji PKW, która odmówiła zarejestrowania jej list wyborczych. Komisja Wyborcza zarejestrowała ostatecznie wymaganą do rejestracji w całym kraju liczbę 21 list, ale tak długo sprawdzała podpisy, że termin rejestracji się skończył. Decyzja leży teraz w rękach Sądu Najwyższego, który teoretycznie może nawet wybory unieważnić.
- Zarząd regionu rzeszowskiego NSZZ „Solidarność” zaapelował o udział w wyborach i głosowanie na kandydatów Prawa i Sprawiedliwości.
- Kandydujący do Senatu działacz KPN-OP Słomka został zatrzymany przez policję za wymalowanie 17 września swastyki oraz symboli sierpa i młota na pomniku żołnierzy sowieckich w Katowicach. Przed II wojną światową w miejscu tym stał pomnik-grób Nieznanego Powstańca Śląskiego.
- We Wrocławiu odbyła się „euromanifestacja” pod hasłem: „Tak dla europejskiej solidarności, tak dla miejsc pracy i praw pracowników. Nie dla polityki cięć”. Organizatorem protestu była Europejska Konfederacja Związków Zawodowych.
- Ks. bp Zawistowski został jednym z laureatów przyznanej po raz trzeci przez Instytut Pamięci Narodowej Nagrody Honorowej „Świadek Historii” za zasługi na rzecz odkrycia prawdy o słynnej obławie NKWD na Polaków w okolicach Łomży.
- Druga już tura rozmów o problemach polskich szkół na Litwie nie przyniosła przełomu.
- Premier Tusk wystąpił na III Europejskim Kongresie Kobiet.
- Prokuratura prowadzi czynności związane z podszyciem się pod postankę PiS Kempę i wystanie z jej skrzynki mailowej nieprawdziwej informacji o rezygnacji z wyborów.
- Sławomir Nowak z PO twierdzi: „Śmiesz mnie

- tak radykalne reakcje, jak atak środowisk prawicowych na Nergala. To mój ziomal!”. Przeciw wpuszczaniu satanisty Nergala do publicznej tv protestowali biskupi polscy.
- Są w Platformie i inni postowie. Dzięki pomocy J. Tomczaka z PO konferencja na temat terapii homoseksualizmu ostatecznie odbyła się w budynkach Ośrodka Sportu i Rekreacji na poznańskiej Malcie. Wcześniej naciskom homosiowego lobby uległ miejscowy uniwersytet, który odmówił udostępnienia sali.
- Dwujęzyczne tablice z nazwami miejscowości, w których mieszka mniejszość litewska są demontowane, bo zamalowali je wcześniej wandalę. Wójt Puńska zapowiada jednak, że nowe tablice będą już tylko w języku polskim.
- W Katowicach, przy Grobie Policjanta Polskiego, uczczono pamięć policjantów pomordowanych na Wschodzie. Mszy św. w ich intencji przewodniczył ks. bp Bernacki, sufragan archidiecezji katowickiej.
- MEN Aleksandra Hall wycofuje się na razie z obowiązku posyłania sześciolatków do szkoły. Jej zdaniem na reformę nie przygotowały się samorządy. 96% z nich było jednak przygotowane.
- Sąd Apelacyjny w Lublinie uchylił postanowienie Sądu Okręgowego w Radomiu o umorzeniu postępowania w sprawie próby otrucia w 1981 r. Anny Walentynowicz przez SB.
- Sąd zabrania nazywać Schetynę „ciemną postacią rządu”. Ziobro musi marszałka za użycie takich słów przeprosić. Czy oznacza to również, że penalizowane będą określenia typu „zły duch tego rządu”, czy „szara eminencja”?
- W wersji optymistycznej komercyjne wykorzystanie gazu łupkowego w Polsce rozpocznie się w 2014 roku. Bezpieczeństwo gazowe mamy osiągnąć w roku 2035. □

drobny złodziej nie jest bandytą, co najwyżej przestępcą. Oskarżanie okradzionego albo świadka kradzieży o to, że nazwał złodzieja bandytą, uważam za przystawione wylewanie dziecka z kąpielą, które do niczego nie prowadzi, niczego nie wyjaśnia i powoduje jeszcze większe zamieszanie. Skazywanie okradzionego albo świadka kradzieży za to, że „obrzył” przestępcę, to już jawna kpina ze sprawiedliwości. Przykro mi, że sędziowie tego nie widzą. Widać mieli złych nauczycieli języka polskiego, którzy ich nie nauczyli znaczenia takich pojęć jak „skrót myślowy”, „przeobrażenie”, ani zrozumienia tego, że w toku emocjonalnej kampanii, nie zawsze zachowuje się taki poziom precyzji językowej, do jakiego przyzwyczajeni są funkcjonariusze wymiaru sprawiedliwości.

Nie stawiam na jednej płaszczyźnie postępowania Michnika czy polityków Platformy i PSL, z użytym dla porównania przykładem złodzieja. Co to, to nie. Zgodnie z zasadą, że „ryba psuje się od głowy” uważam, że stosowana w praktyce „metoda Michnika” przynosi Polsce o wiele większą szkodę. Psuje i tak marny

poziom dyskursu, degeneruje cały mechanizm demokratyczny. Proszę pomyśleć, co by było, gdyby w 1938 roku Goebbels wytoczył proces jakiemuś publicyście czy politykowi polskiemu za to, że oskarżył Niemcy o dążenie do wywołania wojny. W tej sprawie dzisiejszy polski sąd przyznałby rację...hitlerowcom. Wszystkie fakty, potraktowane literalnie, przemawiałyby za Niemcami: przecież Hitler w swoich wystąpieniach mówił, że dąży do zachowania pokoju, że domaga się zmian wyłącznie w sposób pokojowy, przecież zawarł w Monachium porozumienie międzynarodowe aby rozwiązać konflikt, a z Polską podpisał pakt o nieagresji.

Takie byłyby fakty. Co polski pozwany miałby na swoją obronę? Jedyne zdrowy rozsądek i to, co gołym okiem widział każdy normalnie myślący Polak. I po czyjej stronie byłaby prawda, proszę Wysokiego Sądu? □

ZE ŚWIATA

- Socjaldemokratyczna Partia Niemiec (SPD) wygrała wybory do parlamentu Berlina, uzyskując 29% głosów. Sensacją jest wynik Partii Piratów, na którą głosowało 9% wyborców w stolicy Niemiec. Chadecka CDU uzyskała 23% głosów, a Zieloni – 18. Postkomunistyczną Lewicę, która wspólnie z SPD rządziła dotychczas stolicą Niemiec, poparło 11%. Do berlińskiej Izby Deputowanych nie wejdzie liberalna Partia Wolnych Demokratów (FDP), która uzyskała zaledwie 2% głosów.
- Rosyjska partia Centrum Zgody zdobyła 29% głosów i wygrała wybory na Łotwie. Na drugim miejscu (21%) jest istniejąca ledwie kilka tygodni centroprawicowa Partia Reform Zatlensa. Za nimi znalazła się rządząca dotąd centroprawicowa Jedność premiera Dombrovskisa (19%). Wielu ekspertów uważa, że to on po raz trzeci będzie rządził na Łotwie, wraz z partią Zatlensa i nacjonalistami, którzy uzyskali 14%.
- Partia Konserwatywna jest największym wygranym wyborów lokalnych w Norwegii. W skali kraju zdobyła 28% głosów. Również Norweska Partia Pracy premiera Stoltenberga, odnotowała wzrost o 2%, zdobywając w skali kraju 32%. Wielkim przegranym jest Partia Postępu, do której do 2006 r. należał Breivik – jej poparcie spadło do 11,5%. W Oslo władzę zachowa prawica.
- Premier Tusk przekazał w Zagrzebiu szefowej chorwackiego rządu Kosor projekt traktatu akcesyjnego dla Chorwacji. Akcesja ma nastąpić 1 lipca 2013 r.
- Holandia pozostaje przeciwna wejściu „nawet częściowo” Rumunii i Bułgarii do strefy Schengen.
- Komisja Europejska chce odebrać państwom UE prawo przywracania tymczasowych kontroli celnych na granicy. Rządy protestują.
- Mieszkańcy Liechtensteinu sprzeciwili się w referendum złagodzeniu przepisów dotyczących abor-

cji, opowiadając się tym samym po stronie księcia Alojzego, który zagroził, że zawetuje jakiegokolwiek zmiany w prawie w tej kwestii. 52% głosujących było przeciwko złagodzeniu przepisów, a 48 było za planem dopuszczenia aborcji w pierwszych 12 tygodniach ciąży.

- Izrael i Grecja miały tajnie uruchomić pakt o wspólnej obronie. Jest to związane z ostatnimi posunięciami Turcji, która otwarcie krytykuje Izrael.
- Wicepremier Turcji Atalay ostrzegł, że jego kraj zamrozi stosunki z UE, jeśli rotacyjną prezydenturę obejmie w drugiej połowie 2012 r. Cypri.
- W ataku amerykańskiego samolotu bezzałogowego zabity został szef operacji al Kaidy w Pakistanie Abu Hafs al-Szahri.
- Narodowa Rada Libijska (NRL) poinformowała, że spodziewane ogłoszenie powołania libijskiego rządu tymczasowego zostało bezterminowo odroczone. Już się kłóć?
- Litewski minister został wyrzucony z konferencji o Szoah w Izraelu. Yad Vashem uważa, że nie wolno ścigać Żydów z NKWD. Ludzie ci, którzy dzisiaj mieszkają w Izraelu, są podejrzani o dokonanie zbrodni wojennych i innych przestępstw. Chodzi m.in. o byłego szefa Yad Vashem Arada, który po ucieczce z getta w Kownie przystąpił do sowieckiej partyzantki, a później był funkcjonariuszem bezpieczeństwa, a także o dwójkę innych partyzantów Magnolis i Melameda. Ten ostatni składał do NKWD donosy na Litwinów.
- Siły zbrojne Rosji i Białorusi odbyły wspólne manewry na dwóch poligonach Federacji Rosyjskiej z udziałem 12 tysięcy żołnierzy.
- Rosja i Korea Północna przeprowadzą pierwsze wspólne ćwiczenia. Japońska gazeta „Asahi Shimbun” twierdzi, że manewry będą skierowane przeciwko Korei Południowej i Japonii.
- Prezydent Litwy Grybauskaitė skrytykowała

białoruską opozycję. Uważa, że część jej przedstawicieli jest wspieranych przez Kreml i dąży jedynie do korzyści finansowych. Białoruska opozycja jest oburzona z powodu oskarżeń Grybauskaitė, a władze w Mińsku są wyjątkowo zadowolone.

- Szwedzka marynarka wojenna poinformowała, że bada „podejrzaną aktywność podwodną” mogącą naruszać terytorium ich kraju.
- Węgierska armia otrzyma bezpłatnie amerykańskie śmigłowce Bell, które mają zastąpić stary i wystużony sprzęt sowiecki.
- Brytyjska minister stanu ds. równości zapowiedziała publiczną konsultację w sprawie zrównania statusu tzw. cywilnych związków partnerskich homoseksualistów z normalnym związkiem małżeńskim.
- W Wielkiej Brytanii ubiegający się o zasiłki bezrobotni, którzy nie radzą sobie z angielskim, będą musieli uczyć się na kursy języka, bo stracą uprawnienia.
- Sądy w prowincji Sinkiang, na zachodzie Chin, skazały na karę śmierci czterech Ujgurów za udział w zamieszkach, w których zginęły 32 osoby.
- Policja zatrzymała w Santa Clara na Kubie dziesiątki osób za udział w pokojowym proteście. Kubańska „pierestrojka” ma swoje granice.
- Prezydent Obama zamierza zaproponować nowy podatek dla osób uzyskujących rocznie dochody powyżej 1 mln dolarów.
- W ciągu dwóch miesięcy brazylijski rząd opuściło pięciu ministrów. Są podejrzewani o korupcję.
- Premier Grecji Papandreu bada możliwości przeprowadzenia referendum w sprawie ewentualnego opuszczenia przez zadłużoną Grecję strefy euro. Scenariusz ten jest coraz bardziej prawdopodobny.
- Rząd Australii ogłosił w ramach walki z dyskryminacją na tle orientacji seksualnej, że pozycja „pteć” w paszportach będzie teraz miała... trzy opcje: męska, żeńska i... nieokreślona. □

Polska potrzebuje ludzi sumienia

ciąg dalszy ze str. 3

Zrobiono aferę na całą Polskę, zebrała się od razu sejmowa komisja, wypowiedała się Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji – absolutnie bez uprzedniego zbadania faktów i wiarygodności sprawozdań, tylko dlatego że trzeba odegrać się na „Telewizji Trwam” i na „Radio Maryja”, które odważnie szukają prawdy i bronią fundamentalnych zasad moralnych. To co tutaj piszę; nie jest polityką, ale wołaniem o prawdę w polskich środkach masowego przekazu, w życiu społecznym i w życiu politycznym.

Jak nie wspomnieć oficjalnego stwierdzenia przewodniczącego sejmowej komisji, że za poprzedniego rządu nie było żadnych nacisków. Jaki był owoc „medialnego faktu” w społecznym odbiorze? „Przecież media pisały, że naciski były, więc jak mogło nie być?”. Ludzie już w to uwierzyli. Problemem dzisiejszego człowieka nie jest niewiara, ale wiara we wszystko, co mu się podaje.

Drogi Rodaku!

To ty jesteś tym współczesnym człowiekiem. Więc ciebie pytam, komu ty dajesz wiarę? Czy przyjmujesz bezkrytycznie wszystko co ci podają media? Jeśli dojdzie do ciebie jakaś informacja – zastosuj starą rzymską zasadę: „cui prodest?” tzn. „Kto z tego będzie miał korzyść?”. A następnie zastanów się czy ten człowiek jest naprawdę wiarygodny, czy zna i czy mówi prawdę? Czy w tym co mówi jest miłość wobec drugiego człowieka? Wreszcie zapytaj się: „Komu i po co ta informacja jest potrzebna?”. Bezkrytyczne bowiem przyjmowanie wszystkiego co podają dziś media prowadzi do chaosu myślowego i do fałszywego patrzenia na świat i na życie. „Timeo lectorem unius libri” – mówi rzymskie powiedzenie: „Boję się człowieka, który przeczytał jedną książkę”.

Bracie chrześcijaninie! Rodaku!

Czy ty znasz i czy ty korzystasz z katolickiej prasy na emigracji? Czy znasz nasz „Głos Katolicki”? Czy masz dostęp do innych tygodników katolickich? Czy masz dostęp do telewizji „Trwam”? do „Radio Maryja”? do „Naszego Dziennika” – jakże opatrnościowych mediów na nasze czasy!

Szatan jest kłamcą i ojcem kłamstwa. Działa on dzisiaj tak samo jak ongiś działał w raju. Ma on do dyspozycji współczesne bardzo bogate środki. Postępuje się też wieloma z tych, którzy uważają się za chrześcijan, ale słuchają kłamstw i odrzucają Chrystusową prawdę! Tacy chrześcijanie wpadają w sieci tego, co Bł. Jan Paweł II nazwał „strukturalami grzechu”, które – za pomocą zakłamania i różnych form nacisku – „powodują zniewolenie sumień oraz manipulację świadomości zbiorowej”. Tę przestrożę Jana Pawła II warto pamiętać każdego dnia, aby nie przyjmować wszystkiego co do uwierzenia podają nam media, bo problemem dzisiejszego człowieka nie jest niewiara, ale wiara we wszystko co mu się podaje, a co wykorzystuje tak wielu fałszywych proroków i wielu polityków bez zasad.

Żyjemy w świecie, w którym człowiek często chce zająć miejsce samego Boga i samemu decydować o tym co jest dobre a co złe. W imię tej zasady uchwalono np., że w pewnych sytuacjach można zabić nienarodzone dziecko. Kto uznaje coś takiego – przestaje być katolikiem! Żaden człowiek nie ma władzy nad ludzkim życiem, w którego obronie staje przykazanie boskie: „Nie zabijaj!” To samo dotyczy prawnej zgody na „matężstwa” osób tej samej płci. Nigdy pozycja polityczna nie zwalnia polityka od zachowania Boskich przykazań.

Pozwólcie, że wobec najbliższych wyborów w Polsce postuję się głosem Biskupów Polskich:

„Biskupi diecezjalni przypominają najważniejsze zasady dotyczące relacji Kościoła do stery życia publicznego. Jest to przypomnienie szczególnie ważne w przededniu

wyborów parlamentarnych. Oczekiwanie, że Kościół stanie się „wielkim milczącym” na czas kampanii nie ma uzasadnienia w nauce społecznej Kościoła. Zarówno duszpasterze, biskupi i kapłani, a zwłaszcza katolicy świeccy mają prawo, a nawet obowiązek uczestniczenia w życiu społecznym i politycznym, gdyż są częścią tego społeczeństwa. Kościół nie identyfikuje się z żadną konkretną partią, albowiem jego przestanie jest skierowane do wszystkich, niezależnie od przekonań politycznych. Obowiązkiem katolika jest jednak wybieranie ludzi i środowisk, którzy gwarantują obronę godności człowieka i życia od początku do naturalnej śmierci; wybieranie osób, które będą prowadzić sprawę Państwa tak, by troska o rodzinę była na pierwszym miejscu: głosowanie na ludzi zdolnych pojąć trudne sprawy i reformy, konieczne dla dobra Cjczyzny. Polska potrzebuje ludzi sumienia, sprawdzonych i gotowych jej służyć zarówno w trosce o jej dziś, a szczególnie o jej przyszłość. W tym kontekście biskupi apelują do wszystkich wierzących i ludzi dobrej woli o odpowiedzialność i roztropną troskę o Polskę i o dobro wspólne. Najważniejszy wkład Kościoła w życie społeczne, nigdy nie do przecenienia, to formowanie ludzi i ich sumień, w kierunku zaangażowania się dla innych w duchu powołania chrześcijańskiego, rodzinnego i społecznego”.

Oto ważne sprawy którymi, jako Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji, pragnę się podzielić z Wami. Wszystkim naszym Rodakom pragnę przestać serdeczne pozdrowienia zapewniając o mojej modlitwie!

Matko Kościoła! Wiarę daj nam żywą. Zachowaj wolność i jedność daj prawdziwą! □

Ks. inf. Stanisław Jeż
Rektor
Polskiej Misji Katolickiej
we Francji

Ograniczanie demokracji

Bogumił Łoziński
Gość Niedzielny

Choć Polska z pewnością nie jest dzisiaj państwem autorytarnym, jednak zjawiska, jakie zachodzą tu pod rządami Plac. formy Obywatelskiej, mogą wzbudzać niepokój o jakość naszej demokracji i słuszne obawy, czy nie jest ona ograniczana.

System demokratyczny tym się różni od systemu autorytarnego, że walka o zdobycie władzy odbywa się według ustalonych reguł, które powinny każdemu człowiekowi i partii politycznej stworzyć równe warunki. Dlatego zasadnicze znaczenie dla demokratycznego porządku ma przestrzeganie tych reguł. Wśród nich można wymienić m.in. wyłanianie władz na drodze wolnych i uczciwych wyborów, prawo obywateli do kandydowania do ciał

tworzących władzę, wolność zrzeszania się i tworzenia grup nacisku, czy wolność głoszenia swoich poglądów. W ostatnim czasie w Polsce doszło do zjawisk, które wprost uderzają w zasady, na których opiera się demokracja, bądź są sprzeczne z jej duchem. Dotyczą one nie tylko konkretnych praktyk, ale także prób ograniczania praw będących wyznacznikiem demokratycznego porządku. Warto zwrócić na nie uwagę, nie z chęci krytyki środowiska, które się ich dopuszcza, lecz ile w imię obrony demokratycznego systemu, którego wprowadzenie kosztowało nas bardzo wysoką cenę.

Wolność słowa

Miarą jakości demokracji jest prawo do głoszenia swoich poglądów, nawet jeśli nie są one w danym momencie popularne, czy krytykują

partię będącą u władzy. Współcześnie wyrażanie tych poglądów zapewnia pluralizm w mediach. W Polsce niewątpliwie taki pluralizm istnieje. Jednak problem polega na zachwianiu równowagi. Wytworzyła się bowiem sytuacja, że większość mediów opowiada się po określonej stronie politycznego sporu, a tylko nieliczne starają się zachować równowagę.

Te, które mają największą siłę oddziaływania, jak telewizja, jawnie sprzyjają partii rządzącej. Miał rację zwolennik PO Andrzej Wajda, który otwarcie określił TVN jako „zaprzyjaźnioną” z tą partią. Także telewizja publiczna pod rządami związanego z PO Juliusza Brauna nie ukrywa swoich politycznych sympatii. Po przejściu w ubiegłym roku władzy w mediach publicznych przez PO i jej koalicjantów zwolniono z nich wszystkich dziennikarzy nie tylko sympatyzujących z opozycją, ale nawet takich, którzy ośmielili się negatywnie wypowiedzieć o Platformie, a niekoniecznie są zwolennikami PiS. Symbolicznym przykładem ograniczania wolności mediów jest wyrzucenie z telewizji publicznej programu „Warto rozmawiać” pod pretekstem braku obiektywizmu, przy jednoczesnym emitowaniu programu Tomasza Lisa, który łamie podstawowe standardy dziennikarskie. Z kolei ostry atak na Platformę był powodem odmowy przez główne stacje telewizyjne spotu reklamowego nowego dziennika „Gazety Polskiej”, przeciwko czemu zaprotestowała nawet Helsińska Fundacja Praw Człowieka.

Oczywiście są również media krytyczne wobec PO, np. dziennik „Rzeczpospolita” czy tygodniki „Uwazam Rze” albo „Gazeta Polska”, ale ich oddziaływanie na opinię publiczną jest znacznie mniejsze niż telewizji. Dlatego twierdzenie o zachwianiu równowagi w mediach na rzecz ugrupowania rządzącego jak najbardziej ma swoje podstawy, a jej brak świadczy o naruszeniu jednej z podstaw demokracji, jaką jest wolność słowa. Na zjawisko to zwróciła uwagę Europejska Federacja Dziennikarzy przy okazji prób zlikwidowania przez rząd „Rzeczpospolitej”. W liście do premiera Donalda Tuska przedstawiciele federacji napisali m.in., że „zlikwidowanie »Rzeczpospolitej« – gazety, która była wielokrotnie krytyczna wobec rządu – oznaczałoby poważne zagrożenie dla wolności mediów i pluralizmu w Polsce”.

Prawo i demokracja

Po katastrofie smoleńskiej Platforma Obywatelska przejęła całą władzę w Polsce. Jej kandydat zwyciężył w wyborach prezydenckich, swoimi ludźmi obsadził urzędy, które przedtem zajmowały osoby związane z PiS, m.in. prezesa NBP czy Rzecznika Praw Obywatelskich, wymieniła też skład KRRI TV, a co za tym idzie władze mediów publicznych. Zebrała też największe poparcie w wyborach samorządowych. Jeśli dodamy do tego rząd koalicji PO-PSL, w której Platforma odgrywa rolę dominującą, mamy sytuację, w której jedno ugrupowanie praktycznie skupiło w swoich rękach całą aparat władzy. Taka sytuacja wymaga od dominującej partii zdolności do samoograniczenia, aby nie dochodziło do nadużywania władzy. Niestety Platforma takiej zdolności nie wykazuje, wprost przeciwnie.

Pokazała to już wcześniej przy okazji afery hazardowej, gdy na czele sejmowej komisji ją wyjaśniającej postawiła swojego przedstawiciela, choć było dobrym zwyczajem, że tę funkcję pełnił ktoś z opozycji (tak było np. w komisji ds. tzw. afery Rywina), aby ugrupowanie podejrzane o korupcję nie było sędzią we własnej sprawie. PO ten obyczaj złamało, a prace zdominowanej przez ich polityków komisji zakończyły się skandalicznym raportem, zdejmującym wszelką odpowiedzialność z polityków PO.

Innym przykładem psucia standardów demokratycznych był wybór nowego składu KRRI TV. PO nie zadała sobie trudu zachowania nawet pozorów pluralizmu i nie dopuściła do wybrania do niej nawet jednego, symbolicznego przedstawiciela głównej partii opozycyjnej.

O ile te dwa przykłady można określić łamaniem demokratycznych obyczajów, o tyle próby zmiany ordynacji wyborczej trzeba określić jako ograniczenie podstaw demokracji, którą jest stworzenie równych szans na objęcie władzy przez wszystkie legalnie działające partie. Tymczasem drastyczne obniżenie z inicjatywy PO subwencji dla partii politycznych przede wszystkim uderzyło w opozycję. Także zmiana przez PO prawa wyborczego bezpośrednio przed wyborami, np. wprowadzenie zakazu stosowania w kampanii

płatnych spotów wyborczych i billboardów, stawiało rządzącą partię w uprzywilejowanej pozycji, na szczęście zmiany te zakwestionował Trybunał Konstytucyjny.

Innym niepokojącym zjawiskiem jest wprowadzanie regulacji rozszerzających uprawnienia organów ścigania, np. nowelizacja ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Według wielu prawników zawarte w niej rozwiązania, np. odmiejscowione sądy, budzą poważne wątpliwości czy są zgodne z konstytucją i czy nie będą wykorzystywane do walki z przeciwnikami politycznymi. Obawy uzasadnione, ponieważ jeszcze przed nowelizacją kibice piłkarscy wywieszający antyrządowe transparenty, a szczególnie krytykujący premiera Tuska, byli wytapywani przez policję i odwożeni na komisariaty, co jest jawnym naruszeniem prawa do krytyki władzy.

Warto też zwrócić uwagę na podjętą przez rząd w sierpniu br. próbę rozszerzenia uprawnień policji i służb specjalnych w projekcie ustawy dotyczącej zwalczania przestępczości. Przewidywał on m.in. łatwy dostęp policji, bez zgody sądu, do informacji o naszych rachunkach bankowych i maklerskich, czy traktowanie jako przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego „znieważenia konstytucyjnego organu”, co w praktyce oznaczałoby, że policja mogłaby założyć podsłuch autorowi strony internetowej krytykującej prezydenta. Na szczęście pod wpływem powszechnej krytyki rząd się z tego projektu wycofał, choć był już po pierwszym czytaniu w Sejmie.

Wątpliwe praktyki

Niepokój co do jakości Polskiej demokracji wzbudzają nie tylko próby ograniczania wolności słowa, czy przegłosowywanie prawa korzystnego dla dominującej partii, ale także konkretne zachowania odbiegające od demokratycznych standardów.

Drastycznym przykładem takich praktyk jest wprowadzenie dyscypliny partyjnej w klubie PO w czasie głosowania nad odrzuceniem ustawy całkowicie chroniącej życie. Zmuszenie posłów do opowiedzenia się przeciwko tej ustawie to jawne łamanie wolności sumienia, jednego z podstawowych praw człowieka, gwarantowanego nie tylko przez naszą konstytucję, ale także przez międzynarodowe akty prawne, m.in. Powszechną Deklarację Praw Człowieka.

Nagane są też praktyki osłabiania opozycji poprzez przechwytywanie jej członków. W ten sposób PO „kupiła” wschodzącą gwiazdę lewicy Bartosza Artukowicza, oferując mu ministerialne stanowisko. Wykorzystywanie struktur państwa dla osiągnięcia partyjnych korzyści budzi bardzo poważne zastrzeżenia etyczne. Ofertę objęcia posady prezesa urzędu centralnego otrzymał także znany krytyk ekonomicznych poczynań rządu PO prof. Krzysztof Rybiński, jednak nie dał się kupić.

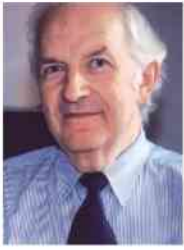
Przy okazji prof. Rybiński ujawnił, że straszono jego żonę, choć nie podał szczegółów. Za to europoseł PiS Jacek Kurski opowiedział z detalami o mobbingu z przyczyn politycznych, jakiego doświadczyła jego żona. Gdy po urlopie macierzyńskim powróciła do pracy w Agencji Rozwoju Pomorza, wymagano od niej lojalności wobec Platformy.

Obejmując prezydenturę w UE, premier Tusk wezwał opozycję, aby w tym czasie, a przypada ona na okres wyborów do parlamentu, powstrzymała się od krytyki rządu. Z punktu widzenia zasad demokracji parlamentarnej jest to oczekiwanie bulwersujące.

Jako przykład arogancji, wręcz złośliwości rządzących może służyć postawa władz Warszawy, które poleciły sprzątać jeszcze palące się znicze ustawione przed Pałacem Prezydenckim w Warszawie ku czci ofiar katastrofy smoleńskiej, czy wyznaczanie parlamentaryzmem PiS limitów, ilu z nich może w tym miejscu złożyć wieńce w pierwszą rocznicę tragedii.

Przedstawione tu przykłady łamania bądź naginania demokratycznych standardów nie wyczerpują wszystkich problemów. Choć ich natężenie w ostatnim czasie jest bardzo niepokojące, nie można mówić o tym, że Polska jest krajem niedemokratycznym, ale na pewno jakość naszej demokracji po katastrofie smoleńskiej znacznie się obniżyła. Warto, aby politycy PO to sobie uświadomili i takich praktyk zaprzestali, bo przecież wśród nich są liczni, którzy wolność i demokrację w 1989 r. wywalczyli. □

Emigracja walczących

rozmowa z prof. dr. hab. Wojciechem J. Podgórskim

Paweł Osikowski: – Panie Profesorze, jest Pan autorem 600-stronicowej książki „Emigracja walczących. Wokół polsko-szkocko-angielskich powiązań kulturalnych wojennych i powojennych”, opublikowanej w lipcu 2011 roku przez Muzeum Niepodległości w Warszawie, przy współudziale Uniwersytetu Warszawskiego. Czy o emigracji można dzisiaj powiedzieć coś nowego?

Prof. Wojciech J. Podgórski: – Można i trzeba; mówić, pisać, wypełniać białe plamy. Z chwilą rozpadu Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich odrodziła się suwerenna Rzeczpospolita Polska. Autor londyńskiej edycji Książki zbójckiej (1988) – Wojciech Karpiński – ledwo zdążył wydrukować we wstępie, że „polska literatura emigracyjna stanowi doświadczenie otwarte”, już po kilkunastu miesiącach, w 1989 roku, musiał zmienić zdanie i zastąpić je werdyktem: „doświadczenie zamknięte”. Cóż to znaczy? Nagłość tej zmiany wiele nam mówi. Czuliśmy się wyzwoleni. Ale do tego musieliśmy się przyzwyczajać, podobnie jak do upadku instytucji cenzury PRL. Pokutowała w naszej świadomości

mości żelazna kurtyna dzieląca słowo literackie na dwa światy: ubezwłasnowolniony krajowy i – niepodległy emigracyjny. Mam jeszcze w oczach wypowiedzi uczestników ankiety londyńskiego „Pamiętnika Literackiego” (1976): Jedna czy dwie polskie literatury? Zapamiętałem opinię sprawiedliwego: Zdzisława Jagodzińskiego. Ówczesny kierownik londyńskiej Biblioteki Polskiej powiedział krótko i dobitnie: „JEDNA, bez względu na granice i podziały!”.

Jego pogląd był wtedy odosobniony. Podział bowiem zdążył się zakorzenić i dla większości ankietowanych, z obu stron patrząc, były dwie literatury. Na dobrą sprawę z chwilą upadku komunizmu w Polsce niektóre krajowe książki o literaturze emigracyjnej należałoby napisać od nowa, uwolniaszy się przede wszystkim od wewnętrznej, własnej autocenzury.

Powiem wyraźnie: moja książka była pisana od początku „bez autocenzury”. To luksusowa sytuacja. Przeznaczyłem na jej przygotowanie materiałowe pięcioletni pobyt w Wielkiej Brytanii, w latach 2002–2007. Do tego trzeba dodać trzy lata pracy pisarskiej i cyzelatorskiej po powrocie do Warszawy.

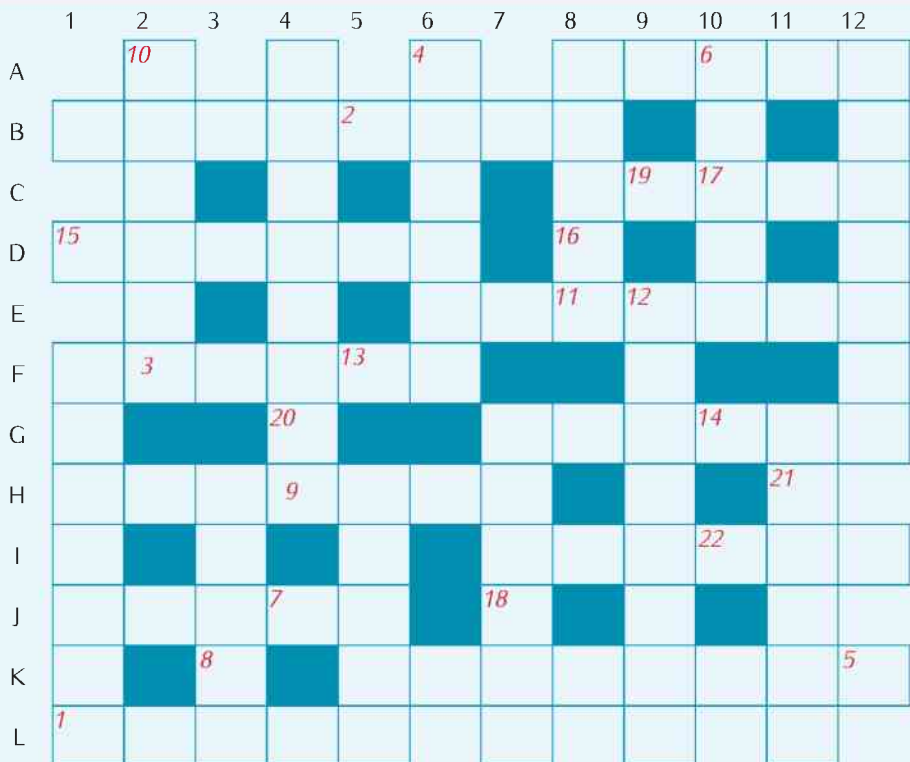
– Na co więc mogą liczyć czytelnicy Pańskiej książki?

W.J.P.: – Na dobre motywacje i bogate efekty mych działań poszukiwawczych. Badaniami objętym udział Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w II wojnie światowej, reakcją Polaków na perfidną zdradę w Jaltcie, a następnie powojenne lata emigracyjne w Wielkiej Brytanii, aż do 2006 roku, tj. do odwiedzin śp. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego z Małżonką w Wielkiej Brytanii i – co warto podkreślić – pierwszej po wojnie wizyty przywódcy suwerennej Rzeczypospolitej Polskiej w Szkocji. Jako doświadczony archiwista, uczeń badacza poezji politycznej w Polsce, prof. Juliusza Nowaka-Dłużewskiego, prowadziłem w bibliotekach i archiwach, w zbiorach rękopiśmiennych, wśród druków ulotnych prace prawdziwie wykopaliskowe. Odwiedzałem także osobistości świata emigracyjnego. Idea scalenia kultury polskiej w szlachetny monolit jest mi ze wszech miar bliska. Nadto zdawałem sobie zawsze sprawę z konieczności odbudowania więzi międzypokoleniowej, łączności żywych – z tymi, którzy już odeszli. Zaprawiony w procedurach biograficznych, uznałem odtwarzanie biografii za naturalną powinność wobec nieżyjących twórców. Uhonorowałem Balińskich, poetę Stanisława i jego ojca Ignacego, a także powieściopisarkę rangi światowej – Marię Kuncewiczową. Spośród żołnierzy pierwszeństwo przyznałem poetom,

KRZYŻÓWKA O MYŚLENIU I O BŁĄDZENIU WEDŁUG LEONARDA DA VINCI PROPNUJE M.D.

Poziomo: A-1. Strop, sufit, szczyt możliwości. B-1. Draka, granda, zwada. C-8. Ponoć „złej taneczniczki przeszkadza i ... od spódnicy”? D-1. Serwatka z mleka owczego. E-6. „Towarzyszy” w dalekiej podróży. F-1. Aura. G-7. Przyroda. H-1. Autor dzieła sztuki. I-7. Umysłny postaniec. J-1. Kraina historyczna w Austrii (z „jodłowaniem”). K-5. Dziewczęca zabawka a także bokserski przyrząd do ćwiczeń. L-1. Więzienna „firanka”.

Pionowo: 1-F. Tworzywo sztuczne. 2-A. Dzień ustawowo wolny od pracy. 3-H. Dawniej: więzienie lub wieża więzienna. 4-A. Obszary na kuli ziemskiej położone w jednakowych ale przeciwstawnych szerokościach geograficznych obu półkul i na południkach oddalonych od siebie o 180°. 5-H. Arabski anioł (strażnik czwartego nieba) jak taniec latynoamerykański. 6-A. Dorodna trawa trawnika. 7-G. Ilość jednorazowego wydania czasopisma. 8-A. Dawniej: dane słowo honoru. 9-E. Przyszkolny hotel dla uczniów. 10-A. Urwis, niesforny dzieciak. 11-G. Kość trójkątna w kolanie (trzeszczka). 12-A. Kolokwialnie o niezgrabnej postaci.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 22 utworzą rozwiązanie

Rozwiązanie krzyżówki z numeru 29/2011 GK: – Wniebowzięcie.

Poziomo: 1–kadet, 6–oliwa, 7–nawyk, 8–agape, 11–inicjator, 14–kepi, 15–asysta, 19–atest, 20–kurhan, 24–tętent, 25–izotop, 28–zmarzlina, 31–kurek, 34–warta, 35–pianola, 37–karcer, 38–dłuto, 39–tatyka, 40–Słowak, **Pionowo:** 1–kancik, 2–dowcip, 3–tokaj, 4–pirat, 5–laser, 9–gady, 10–port, 12–neutron, 13–ciasto, 16–stęпка, 17–srebro, 18–apteka, 21–ujma, 22–hart, 23–Nil, 26–ziarno, 27–tapeta, 28–zwada, 29–arbus, 30–zakos, 32–unita, 33–elekt, 36–Irak.

pamiętnikarzom, wydawcom, których nazwiska są całkiem zapomniane lub znane jedynie wąskiemu gronu specjalistów. Wezwaniem do apelu poetów: Zbigniew Czarkowski, Marek Koerner, Jan Maria Michał Rostkowski, Władysław Skłodowski, Wiesław Strzałkowski. Cenię i szanuję wydawców: małżonków Bednarczyków (OPIM), pptk. dypl. Zygmunta Andrzejowskiego („Skarbiec pieśni polskiej” Glasgow 1945), por. Stanisława Kostkę Matwina (drukarnia polska w Dundee i Tayport), por. Antoniego Z. Herbicha (pierwszy wydawca pamiętnika gen. Stanisława Maczka w Edynburgu). Z zegarmistrzowską precyzją odnoszę się do zastug b. legionisty, poety i kompozytora mjr. Adama Kowalskiego (*1896 Rzeszów – †1947 Edynburg), którego ukoronowaniem stawy na wszystkich frontach wojny stała się pieśń nad pieśniami – „Modlitwa obozowa” przywieziona z Rumunii (O Panie, któryś jest na niebie, / Wyciągnij sprawiedliwą dłoń: / Wołamy z cudzych stron do Ciebie / O polski dach i polską broń...). Z podobnym pieszczym odnoszę się do twórców drugiej pieśni hymnicznej wszechczasów – „Czerwone maki na Monte Cassino” – poety Feliksa Konarskiego, kompozytora Alfreda Schützta.

– Pamiętamy Pana książkę wcześniejszą „Poeci na tutaj” (Warszawa 2002), poświęconą serii tomików polskich z Oficyny Nicejskiej Samuela Tyszkiewicza, od Wierzyń-

skiego, Łobodowskiego i Paczkowskiego do Janty, Teslara, Brzękowskiego. Czy w „Emigracji walczących” są jakieś nawiązania do wątków francuskich?

W.J.P.: – Owszem, jest niespodzianka, a nawet dwie! Pierwsza wiąże się z „Modlitwą obozową”, która w swej drodze do Wielkiej Brytanii przeszła najpierw przez Francję i tu została wpisana do rękopiśmiennego, litografowanego w 1940 r. „Śpiewniczka Wygnańca”. Jego wydawcą był ksiądz Henryk Paruzel omi. Unikatowy egzemplarz podarowała mi w 1997 r. pani Pelagia Śnieżyńska z Le Chambon-Feuergrolles. Pokazaliśmy go w Konsulacie Generalnym w Lyonie na wystawie z okazji 200-lecia Mazurka Dąbrowskiego. Niespodziance drugiej poświęćmy rozdział końcowy „Emigracji”: 22. „Zygmunt Nowak ps. <Selim>. Odnaleziony w Szkocji radiotelegrafista Jerzego Paczkowskiego ps. <Gabriel>”. Trzeba trafić, że puenta do bohaterskiego epizodu POW w Północnej Francji (w Angres), zakończonego interwencją Gestapo, uwięzieniem, zesłaniem do obozu Neuengamme i tam śmiercią Paczkowskiego – czekała na mnie w Szkocji. Tutaj bowiem odnalazłem Nowaka w papierach konsularnych, a następnie jego samego, Kawalera Virtuti Militari, od niedawna także Kawalera Legii Honorowej, odznaczonego przez Francję. Zaprosiliśmy go prywatnie do nas do Edynburga na dłuższą pogawędkę, utrwaloną w fotoapa-

racie, opisaną w książce. Była to pierwsza i niestety ostatnia okazja. Śp. Zygmunt Nowak wkrótce po zakończeniu naszej misji dyplomatycznej w Szkocji zmarł 18 listopada 2007 r. w Cowdenbeath (Fife).

– Serdecznie dziękuję Panu Profesorowi za rozmowę. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

⊕ Bartosz Kurek został uznany najlepiej zagrywającym siatkarzem XXVII Mistrzostw Europy w Wiedniu. Polacy zdobyli brązowy medal. Po porażce w półfinale 0:3 z Włochami, w meczu o 3 miejsce rozgromili Rosję 3:1, co jest jednym z największych sukcesów młodej drużyny. ME została Serbia, która wygrała w finale z Włochami 3:1.

⊕ W ekstraklasie piłkarskiej odbyły się derby Warszawy. Wygrała Polonia. Czarne Koszule pokonały Legię 2:1. Na dno schodzi Cracovia, która przegrała u siebie 0:1 ze Śląskiem. Inne wyniki 7 kolejki: Wista Kraków – PGE GKS Bełchatów 2:1, Widzew Łódź – KGHM Zagłębie Lubin 0:0, Podbeskidzie – Ruch Chorzów 0:1, Lech Poznań – Jagiellonia 4:1 (hat trick Rudnevs, który ma już na koncie jedenaście goli), ŁKS – Górnik Zabrze 1:1, Korona Kielce – Lechia Gdańsk 1:0; dzięki wygranej Korona jest liderem ekstraklasy z dorobkiem 15 pkt. Za nią znajdują się Lech, Śląsk, Polonia i Ruch (wszystkie po 13 punktów).

⊕ O debiucie polskich drużyn w LE należy zapomnieć. Legia Warszawa zmierzyła się w Eindhoven z PSV i przegrała 1:0, a składająca się z „legii cudzoziemskiej” Wista Kraków podejmowała duńskie Odense i uległa teoretycznie najstarszej drużynie w swojej grupie 1:3.

⊕ Polacy za granicą. Przemysław Tytoń, bramkarz PSV Eindhoven i reprezentacji Polski, w meczu z Ajaksem (2:2) został uderzony w głowę przez kolegę z zespołu Derijcka. Polski bramkarz doznał wstrząsu mózgu, stracił przytomność i trafił do szpitala. Euzebiusz Smolarek zadebiutował w Katarze. Jego Al-Khor wygrał 2:0 z Al-Jaish. Ireneusz Jeleń zadebiutował w Lille. Gdyby polski napastnik trafił w ostatniej minucie meczu z Sochaux, zostałby bohaterem. Grał jednak tylko 5 min. Boruc puścił pierwsze gole w nowym sezonie, ale bez większej winy własnej. Jego Fiorentina przegrała 2:0 z Udinese. Kieszek zaliczył drugi występ w bramce holenderskiej Rody Kerkrade. Jego drużyna przegrała z Vitesse Arnhem 0:5. Swoją debiut w Ligue 1 zaliczył Krychowiak. Zawodnik Bordeaux wszedł jednak na boisko w 89. min. Szczęsny w meczu Arsenalu z Blackburn Rovers (3:4) puścił cztery gole, ale jego występ i tak oceniono, jako niezły. Błaszczy-

kowski nie jest zadowolony ze swojej sytuacji w Borussia Dortmund. Piłkarz, którego notowania spadły po przegranym meczu 1:2 z Herthą jest już na trzecim miejscu w walce o pozycję na boisku. Błaszczkowski nie wyklucza, że wkrótce odejdzie z klubu. Dobrze wypadł debiut Mierzejewskiego w barwach tureckiego Trabzonspor w meczu ligowym. Były pomocnik Polonii Warszawa zaliczył asystę.

⊕ 2 kolejka PLH: Zagłębie Sosnowiec – GKS Tychy 4:6, MMKS Podhale Nowy Targ – JKH GKS Jastrzębie 4:6, Cracovia Kraków – Nosta Karłowela Toruń 10:2, Ciarko PBS Bank Sanok – Aksum Unia Oświęcim 6:4. W tabeli hokeja prowadzi z dwoma wygranymi GKS Tychy.

⊕ Złoty medal w ósemce mężczyzn, srebrny w czwórce podwójnej kobiet oraz brązowy w tej samej konkurencji wśród mężczyzn, to dorobek Biało-Czerwonych w zakończonych w bułgarskim Płowdiw wioślarskich mistrzostwach Europy.

⊕ Zofia Klepacka i Piotr Myszkowski triumfowali w rozegranych w bułgarskim Burgas żeglarskich mistrzostwach Europy w olimpijskiej klasie RSX. Także w rywalizacji juniorów zwyciężyli Polacy. Wśród dziewcząt pierwsze miejsce wywalczyła Smektata, druga była Bilska, a wśród chłopców pierwsze miejsce zajęli Tarnowski.

⊕ Urszula Radwańska po tym, jak dotarła do półfinału turnieju WTA w Taszkencie, awansowała w rankingu WTA Tour z 121 na 105 miejsce. Liderką wciąż jest Dunka Karolina Woźniacki.

⊕ Polscy tenisiści przegrali z Finlandią 2:3 w spotkaniu barażowym Pucharu Davisa i spadli z Grupy I do Grupy II Strefy Euroafrykańskiej.

⊕ Kamil Stoch zdecydowanie wygrał zawody o tytuł Mistrza Polski na igelicy w Zakopanem. Na drugim stopniu podium stanął Krzysztof Miętus, a trzeci był Piotr Żyła.

⊕ Polscy żużlowcy – Jarosław Hampel, Przemysław Pawlicki i Piotr Pawlicki – wygrali w Pile Mistrzostwa Europy par. Srebrny medal po dodatkowym wyścigu wywalczyli Węgrzy, a brązowy – Rosjanie. □

Wstańcie, chodźmy!

ciąg dalszy ze str. 5

Wstańcie, chodźmy! (Mk 14, 42). To słowa Chrystusa Pana, wypowiedziane tam w Ogrójcu, chwilę przed pojmaniem, kiedy ruszył ku swej ostatniej godzinie, aby złożyć ofiarę, tę najwspanialszą, przywracającą człowiekowi komunię z Bogiem. Wstańcie, chodźmy! Te słowa Chrystusa Pana kieruję ku wam, jasnogórscy pielgrzymi ze środowisk polskiej pracy. Chodźmy ku Polsce, jej przyszłości, ku wartościom, jakie chcielibyście, aby zapanowały w domu ojczyzny. Wstańcie, chodźmy, ku tej Polsce, która w szczególnych chwilach swej historii potrafi okazać swą duchową moc. Jak wtedy, w kwietniu 2010 r., w tamtych pamiętnych dniach, kiedy wielkim murem współczujących serc otoczyła ofiary tamtej tragedii. Modliła się, żeby z tamtej ofiary wyrosto jakieś wielkie, przemieniające polskie serca dobro. Ta modlitwa w wielu sercach polskich nie gaśnie.

Idź Polsko po to, co ci się należy! Po swoje prawa, godność, lepszą przyszłość, historyczną pamięć, dzięki której naród rozpoznaje swoje cele, swoje zagrożenia, swoją drogę. Wydobywamy z tego skarbcza pamięci, wspomnienie wczorajszej rocznicy – już 72 – tamtej tragicznej karty historii, jaką zapoczątkował dzień 17 września 1939 r. Jakże wielkim cieniem położył się na historii naszego Narodu.

Polityce polskiej potrzebny jest doptyw świeżych sił, zwycięstwo uczciwości, spójności między deklaracjami a czynami. Polityka polska, jeśli nie chce przegrać Polski, musi wrócić do jasnych klarownych reguł, do świata wartości takich jak uczciwość, prawda, prymat zasad moralnych.

Biskupi Diecezjalni skierowali z okazji zbliżających się wyborów Słowo do wiernych. Słowo pasterzy Chrystusowego Kościoła, który drogami ojczyzny prowadzi Lud Boży ku zbawieniu. Zabiegamy, aby to były drogi pewne, prowadzące ku dobremu celom, aby nie kluczyły, nie zbaczaly na manowce, nie gubiły wytyczonego kierunku w rozgarze sporów i partyjnych interesów. Napisał w tym Słowie, że Polska w perspektywie wyborów w szczególny sposób potrzebuje ludzi sumienia, takich, którzy „gwarantują obronę godności człowieka i życia od poczęcia do naturalnej śmierci”. Ludzi troski o rodzinę, zdolnych konsekwentnie podjąć niezbędne reformy. Bo Polska nie jest sukrem, które można rozcinać na cząstki zawłaszczeń, grupowych przywilejów, posad przydzielanych wedle klucza partyjnych lojalności. Jest darem Boga, wspólnotą nadziei, wartością, którą tworzy praca i miłość wielu pokoleń. Bo Polska zbyt wiele nas kosztowała, by ją sptaśzczać w matostkowych sporach, oplątywać siecią intryg, zezwalać, aby ją toczył rak korupcji i cynizmu. Winna być przestrzenią wspólnoty, wsparcia o ład sumień, świętości, piękna, tradycji, kultury.... Domem sprawiedliwości, wartości, i nadziei. Zaprasza pod swój dach, nikogo nie wyłącza. „Niechaj bezbożny porzuci swą drogę i człowiek nieprawdy swoje knowania” (Iz 55, 7). Skorzystajmy z tego zaproszenia. Ku Tobie, Matko Pięknej Miłości, zanosimy naszą modlitwę polskiej nadziei. Ty wiesz, czego chcemy! Ty znasz nasze serca! „Niech będzie z nami Pan, nasz Bóg, jak był z naszymi przodkami (1 Krl 8, 57). (...). Idźmy drogami Ojczyzny na spotkanie Pana. Prowadź nas Matko! □

Ks. abp Sławoj Leszek Głódź, skróty GK

POLSKA | FRANCJA | ŚWIAT

Koniec libijskiego bufona

Anna Rzeczycka

Walki w Libii ciągle trwają, ale reżim pułkownika Kaddafiego należy już do przeszłości. Wszystkie jego liczne pałace zostały albo zniszczone, albo zajęte przez nowe tymczasowe władze. On sam uciekł z Tripolisu i nie wiadomo, gdzie się ukrywa. Najbliższa rodzina zbiegła za granicę. Rządy „bufona libijskiego” trwały 42 lata.

Muammar Kaddafi był równie okrutny i pozbawiony skrupułów co Hafez al-Assad czy Saddam Husajn. Tak jak oni potrafił unicestwić tysiące ludzkich istnień. W gronie arabskich tyranów wyróżniał się jednym: zamiłowaniem do błaznowania, do przebijania się w najdziwniejsze stroje z predylekcją do mundurów obwieszonych medalami i do strojenia absurdałnych min. Robił wrażenie psychopaty i z pewnością nim był.

Urodził się w 1942 roku w rodzinie Beduinów, wędrownych hodowców wielbłądów z regionu Syrty w środkowej części wybrzeża libijskiego. W młodości zafascynowany był postaciami Patrice'a Lumumby i Gamala Abdela Nassera. Ideologia egipskiego prezydenta ukształtowała jego poglądy. W Akademii Wojskowej, do której się zapisał w 1965 roku,

zakończył wraz z grupą kolegów stowarzyszenie „wolnych oficerów”, które postawiło sobie za cel odsunięcie od władzy starego króla Idrisa I. We wrześniu 1969 cel został osiągnięty: grupa Kaddafiego przeprowadziła przewrót wojskowy i obaliła monarchię. Muammar Kaddafi promował sam siebie do rangi pułkownika, został naczelnym dowódcą sił zbrojnych i przewodniczącym nowego rządu, któremu nadano nazwę Rady Rewolucji. Po śmierci Nassera zapragnął objąć przywództwo świata arabskiego, ale jego odpowiednicy, pozostali dyktatorzy tego regionu, nie chcieli o tym słyszeć i trzymali go na dystans. W oczekiwaniu na uznanie reszty świata libijski pułkownik postanowił skoncentrować się na „reformach” wewnętrznych. Zabronił w swym kraju spożywania

alkoholu, narzucił, jako jedyną obowiązującą, pisownię arabską, zielona flaga islamu zastąpiła emblematy monarchii. W 1977 roku Kaddafi sformułował swą doktrynę w tzw. „zielonej księżeczce”. Jej podstawą była „djamahiriyja ludowa”, czyli „republika mas”, w której naród rządzi się sam za pośrednictwem „komitetów ludowych”. Bardzo szybko okazało się, że komitety te działają jak sowieckie milicje i że całe życie społeczne kontrolowane jest przez rozbudowane tajne służby. Metoda Kaddafiego polegała na ciągłej destabilizacji i judzeniu jednych przeciw drugim. Komitety rywalizowały między sobą, armia rywalizowała z komitetami. Pułkownik umiał też trzymać na wodzy poszczególne plemiona, zręcznie rozdając stanowiska i apanaże.

Zreformował kodeks karny, wprowadzając karę śmierci za tworzenie ugrupowań politycznych. Pozwoliło mu to stracić przez powieszenie dziesiątki opozycjonistów, ich egzekucje transmitowane były nawet przez telewizję.

Ogromne złoża ropy naftowej znajdujące się na terenie Libii, ułatwiły Kaddafiemu zdobycie środków na finansowanie ruchów wywrotowych i terrorystycznych. Pieniądze i schronienie uzyskiwały u niego palestyńskie grupy radykalne, irlandzka IRA, baskijska ETA, wenezuelski terrorysta Carlos i wielu innych międzynarodowych przestępców. Libia pod rządami Kaddafiego sama także posługiwała się terrorem. W 1988 roku nad Lockerbie w Szkocji rozbił się Boeing linii PanAm z 270 pasażerami na pokładzie. Ich śmierć była prawdopodobnie zemstą za zombardowanie Trypolisu dwa lata wcześniej. W 1989 roku libijscy terroryści zaatakowali inny samolot DC-10 UTA, tym razem by zrewanżować się za francuskie operacje w Czadzie.

Równocześnie Kaddafi nie miał litości dla lokalnych islamistów. W 1989 krwawe represje dotknęły libijskich wojowników powracających z frontu w Afganistanie. Kaddafi oskarżył ich o zamiar zbudowania w Libii państwa islamskiego. I chociaż na początku lat 2000, libijski wódz przerażony losem innego arabskiego tyrańca Saddama Husajna, nawiązał kontakty z Zachodem i złagodził swą politykę, wypuszczając na wolność ponad 700 więźniów politycznych, to do niedawna represjonowanie Libijczyków i cudzoziemców podejrzanych o „knucie spisków” przeciwko klanowi Kaddafich należało do porządku dziennego. □

La rentrée universitaire

Le début du mois d'octobre marque le commencement de l'année universitaire pour les étudiants.

S'ils n'ont pas encore fait leur choix, il serait grand temps qu'ils s'y mettent ; si celui-ci est déjà fait, est-il le meilleur et le plus judicieux ? Pour savoir quel établissement choisir ou pour savoir quel est le niveau de celui dont on rêve, on peut trouver de l'aide en se référant par exemple aux classements divers et variés qui sont publiés régulièrement. Il existe de nombreux palmarès internationaux qui présentent une liste des universités et des grandes écoles en ordre décroissant. La hiérarchie est déterminée par un certain nombre de critères basés sur la réputation ou la performance. Le classement le plus connu est le classement académique des universités mondiales, établi par l'université Jiao Tong de Shanghai, que l'on appelle communément classement de Shanghai. Il compare mille deux cents établissements supérieurs en prenant en compte, entre autres, le nombre de prix Nobel obtenus par les étudiants ou les professeurs, ou le nombre de publications référencées dans des revues scientifiques. Dans l'édition 2011, deux établissements d'études supérieures polonaises ont été retenus dans les cinq cents premiers par les universitaires chinois à l'origine de ce hit-parade. Il s'agit de l'université de Cracovie et de celle de Varsovie. Rien d'étonnant si l'on sait qu'au niveau national elles arrivent en tête des classements polonais. En revanche, à Shanghai, elles se trouvent dans la tranche des 301-400, c'est-à-dire très loin des premiers. La tête du tableau est trusté par Harvard, Stanford, le MIT et Berkeley, quatre universités américaines qui devancent Cambridge. Trois établissements français se trouvent dans les cent premiers : l'université de Paris-Sud (Orsay) à la 40e place, talonnée par l'université Pierre et Marie Curie (Paris VI), et l'École normale supérieure de Paris au 69e rang. Au total, la France compte vingt-et-un établissements supérieurs dans le classement chinois, répartis dans toutes les tranches du Top 500. Un autre classement international très attendu est celui du Times

Higher Education, une revue anglaise spécialisée dans l'enseignement supérieur. Il est basé sur des critères de performance concernant l'enseignement, la recherche ou l'innovation. En tête, pour 2010, on retrouve Harvard comme dans le classement de Shanghai. Cambridge est aussi dans le peloton de tête. On ne trouve toutefois pas d'université polonaise dans le deux cent premiers établissements, mais il y en a quatre français, notamment l'École polytechnique en 39e place, alors qu'elle est dans la tranche des 301-400 dans le classement de Shanghai. Un troisième classement international est élaboré par Quacquarelli Symonds qui a collaboré jusqu'en 2009 avec la revue Times Higher Education. La société publie un Top 700 au niveau mondial. Pour 2011, en tête on trouve l'université de Cambridge, devant celle d'Harvard en seconde position et le MIT en troisième place. Le classement se fait essentiellement sur des critères de réputation. On y trouve quatre établissements polonais : les universités de Cracovie et de Varsovie, l'École polytechnique de Varsovie et l'université de Łódź, mais ceux-ci sont classés dans le bas du tableau et sont en baisse par rapport à l'édition précédente du hit-parade. L'université de Cracovie est 393e, celle de Varsovie est dans la tranche des 401-450, l'École polytechnique de Varsovie est dans celle des 551-600 et l'université de Łódź est au-delà des 600. Comparativement, la France s'en sort mieux avec douze établissements dans le classement, notamment l'École normale supérieure de Paris (33e) et l'École polytechnique (36e). En observant les résultats, il ne fait aucun doute que le classement, que ce soit du point de vue de la performance ou de la réputation, est une question de moyens mis en œuvre pour pouvoir bénéficier d'un écho au niveau international. Sans bonnes rémunérations pour les professeurs et sans investissements importants pour la recherche, un établissement n'attirera pas d'enseignants ni d'étudiants étrangers et sera toujours positionné dans le bas du tableau, même si l'enseignement est d'un bon niveau. Au plan intérieur, comment se situent les universités polonaises distinguées au niveau international ? À cet effet, il faut se retourner vers la fondation Perspektywy qui, avec le quotidien Rzeczpospolita, compare tous les ans les établissements supérieurs nationaux sur des critères prenant en compte la réputation, le potentiel, la performance, l'innovation, les conditions d'études et l'internationalisation. En tête, pour 2011, on trouve l'université de Varsovie, talonnée de près, à trois dixièmes de point, par l'université de Cracovie. L'École polytechnique de Varsovie se classe en troisième position. On retrouve donc sur les marches du podium polonais les établissements distingués dans les classements internationaux, ce qui est logique et rassurant. Bon choix et bonne rentrée universitaire. □

Jan Lisiecki w Salle Pleyel

Nazywany „cudownym dzieckiem” fortepianu 16-letni pianista polskiego pochodzenia Jan Lisiecki wystąpił 14 września z recitalem w sławnej sali Pleyela w Paryżu. Publiczność przyjęła występ oswajami.

Młody pianista, który na co dzień mieszka w Kanadzie, zagrał koncert e-moll Chopina z towarzyszeniem Orchestre de Paris pod dyktando Paavo Jarviego. Jego występ w wypełnionej po brzegi sali mogącej pomieścić 2 tysiące osób nagrodzono gorącymi oklaskami.

Lisiecki dwukrotnie bisował wykonując m.in. jeden z chopinowskich walców. W przerwie bisów zaskoczył natomiast słuchaczy dziękując im płynnie po francusku.

Oprócz utworów Chopina, podczas koncertu rozpoczynającego jesienny sezon w sali Pleyela, Orchestre de Paris zaprezentowała dzieła Hektora Berliozy i Ludwika van Beethovena.

Jan Lisiecki urodził się w 1995 r. w Calgary, w rodzinie polskich imigrantów. Zadebiutował z orkiestrą w wieku 9 lat, a w wieku 15

lat wyrobił już sobie pozycję w świecie muzyki. Występował do tej pory wielokrotnie w największych salach koncertowych Kanady, USA, Włoch, Wielkiej Brytanii, Francji, Polski, Japonii i Chin.

Debiutanckiej płycie Lisieckiego z 2010 r., będącej zapisem koncertów fortepianowych f-moll i e-moll Fryderyka Chopina z festiwalu „Chopin i jego Europa” w latach 2008-09, przyznano we Francji prestiżową nagrodę Diapason za „największe odkrycie”. □

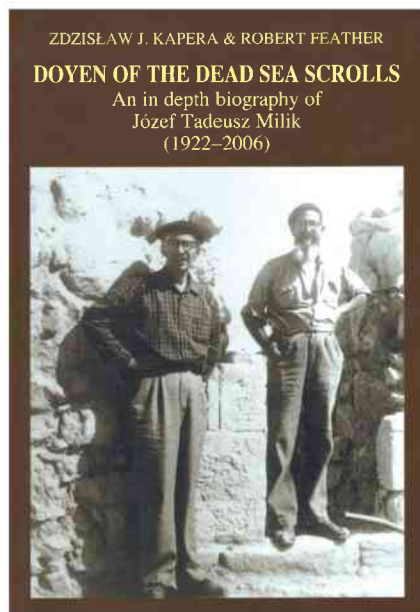

Odkrywca rękopisów z Qumran!

Dariusz Długosz

Kiedy, w styczniu 2006 r. prof. Józef Tadeusz Milik, najstarszy polski odkrywca rękopisów biblijnych w Qumran nad Morzem Martwym, zmarł po długiej chorobie w Antony pod Paryżem, światowa biblistyka straciła wybitnego polskiego badacza, o którym ks. prof. Emile Puech, znany specjalista z francuskiej Szkoły Biblijnej w Jerozolimie, badający

owe zwoje, napisał: Il a été l'un des plus grands déchiffreurs des manuscrits de la mer Morte! A renomowany francuski periodyk «Le monde de la Bible» uhonorował prof. Milika zaszczytnym mianem «Champolliona zwojów z Qumran!» Tak ogromna strata dla badań biblijnych zrodziła rychłą potrzebę udokumentowania naukowego dorobku tego wybitnego polskiego uczonego. Dokonali tego dwaj znawcy życia i dzieła Profesora, dr Zdzisław Jan Kapera

z Orientalistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego i brytyjski badacz dr Robert Feather, publikując znakomitą biografię pt. Doyen of the Dead Sea Scrolls. An in depth biography of Józef Tadeusz Milik (1922-2006), nakładem oficyny The Enigma Press (w serii: Qumranica Mogilanensia 17, Kraków-Mogilany 2011).

Profesor J.T. Milik urodził się w 1922r. na Podlasiu. Po ukończeniu Liceum B. Prusa w Płocku, podjął w okresie okupacji studia teologiczne w warszawskim seminarium i filozoficzne na KUL w Lublinie. Jego ogromne zdolności filologiczne potwierdziły się w trakcie studiów w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie, gdzie opanował kilkanaście języków starożytnych! Dzięki czemu został członkiem międzynarodowego zespołu badaczy rękopisów biblijnych odkrytych w Qumran nad M. Martwym. Opublikował rekordową ilość fragmentów rękopisów, co przyniosło mu światową renomę jednego z najlepszych biblistów na świecie! Za zasługi dla kumranologii otrzymał u schyłku życia wiele odznaczeń, m.in. medal Uniwersytetu w Madrycie (1991), Krzyż Orderu Zasługi RP (1998), a nadto papież Jan Paweł II uhonorował Profesora medalem 25-lecia Pontyfikatu!

Praca Z.J. Kapery i R. Feathera jest efektem wielu lat pracy i najlepszym kompendium unikalnej dokumentacji fotograficznej badań Milika i odkryć Qumran!

Gorąco polecam tę nowość wszystkim zainteresowanym dziejami największego odkrycia w archeologii biblijnej XX wieku, którego współautorem był nasz rodak, prof. Józef Milik! Książkę można zamówić bezpośrednio w wydawnictwie The Enigma Press (dr Z.J. Kapera tel. 00 48-12-2700870, e-mail: enigma@post.pl). □

Raz sierpem, raz młotem czerwoną hołotę...

Jan Kciuk

W związku z anty-Tuskowymi wystąpieniami kibiców, media straszą Polaków głównie „kibolami”. Tymczasem wydaje się, że w „czotówce” krajowej chuliganerii jest coraz bardziej niebezpieczna grupa zacadzona ideami lewicowymi. Pod pozorem walki z faszyzmem, a jest nim wszystko co wiąże się np. z narodem, patriotyzmem, religią, owi „czerwoni buntownicy” poczynają sobie coraz śmielej.

Czasami dochodzi do rzeczy niemal śmiesznych. Lewacki kolektyw „Antify” (antyfaszyści) usiłował np. w Poznaniu zablokować... „Marsz Bohaterów Września 1939”. Można by z tego wysnuć wniosek, że poznańscy antyfaszyści protestowali przeciw próbie uczczenia „faszystów” z Wojska Polskiego, którzy zapewne w 1939 zbrodniczo wystąpili przeciw postępowemu Wehrmachtowi i rewolucyjnej Armii Czerwonej...? Można by też wysnuć

wniosek, że we wrześniu 1939 mieliśmy po prostu do czynienia z jakąś niemiecko-rosyjską „misją stabilizacyjną”. Głupota lewackiej młodzieży jest przejmująca. Ale nie ma się czemu dziwić, skoro obecna ekipa rządząca ogranicza w szkołach naukę historii.

Na tym lewackiej perwersji jednak nie koniec. Od kilku lat „antyfaszyści” starają się blokować także inne patriotyczne uroczystości. W tym roku zapowiadają, że na 11 listopada pojawią się, by „blokować polski faszyzm” w zwiększonej sile. „Antifa” zapowiada bowiem przybycie do Warszawy posłtów w postaci lewackich bojowców z Berlina. Spadkobiercy idei Róży Luksemburg, która była przeciw niepodległości Polski, na ulicach polskich miast rozganiający tutejszych patriotów, to niezła „grupa rekonstrukcyjna” dla wydarzeń z 1918 roku. Ale też chichot historii... □

W Lyonie z... Maryją

Maria-Teresa Diupero

„Pod Twoją obronę uciekamy się święta Boża Rodzicielko! O Matko ludzi i ludów, Ty, która znasz wszystkie ich cierpienia i nadzieje, Ty, która czułaś po macierzyńsku wszystkie zmagania pomiędzy dobrem i złem, pomiędzy światłością i ciemnością, jakie wstrząsają w ówczesnym świecie, przyjmij nasze wołanie skierowane w Duchu Przenajświętszym do prostego Twojego Syna i cegarnicy miłością Matki i Służebnicy ten nasz ludzki świat, który Ci zawieramy i poświęcamy” (Jan Paweł II).

Lyon jest miastem związanym od wieków w sposób szczególny z Maryją. Dzień Jej narodzin – 8 września – przeżywany jest tutaj jako ważne wydarzenie nie tylko przez wierzących.

W tym roku, już po raz 259, katolicy Lyonu, wraz z merem i władzami miejskimi, złożyli hołd patronce miasta – Matce Najświętszej, której figura, wzniesiona na szczycie Bazyliki Notre Dame de Fourvière, góruje od ponad 100 lat nad miastem. Historia Bazyliki, wybudowanej na miejscu świątyni pierwszych chrześcijan – męczenników Lyonu, związana jest z kultem Marii i historią Lyonu. Znaczącą datą w historii świątyni jest rok 1643, kiedy to w całej Europie szalała epidemia dżumy. Wówczas to władze miejskie Lyonu, wraz z duchowieństwem, bezradne wobec postępującej choroby, zwróciły się o pomoc do Notre Dame de Fourvière, udając się z pielgrzymką do Jej świątyni, w dzień Jej narodzenia 8 września. W krótkim czasie, epidemia wygasta, a piękna tradycja ślubów ławników miejskich i ich hołdu złożonego Marii przetrwała do dziś.

Jak każdego roku, 8 września 2011 Bazylika wypełniła się po brzegi. Obecni byli: mer miasta Gerard COLOMB, władze poszczególnych dzielnic, delegacje wojskowe, przedstawiciele wszystkich parafii i całej diecezji. Gospodarzem był nowo wybrany rektor Bazyliki ks. Daniel MURARD, w towarzystwie Jean-Dominique DURAN, przewodniczącego „FONDATION FOURVIERE” oraz François NAVARRANNE, przewodniczącego „COMMISSION DE FOURVIERE”. Uroczystość była transmitowana przez katolickie radio RCF i telewizję lokalną TLM, towarzyszyli jej liczni dziennikarze. O godz. 17 została odprawiona uroczysta Msza św., pod przewodnictwem ks. kard. Philippe’a BARBARIN, arcybiskupa Lyonu i Prymasa Galii oraz kilkunastu księży. Piękno liturgii dopełniały pieśni Maryjne w wykonaniu dziecięco-młodzieżowego chóru Bazyliki. Świątynia była udekorowana kwiatami a ołtarz główny promieniał blaskiem świc.

Ksiądz Kardynał rozpoczął słowami powitania, nazywając przeżywaną uroczystość „rodzinnym spotkaniem radości”, radości wynikającej z faktu, że lionńczycy przybyli do Matki Najświętszej, aby oddać Jej hołd i zawieść własne życie. W swoich rozważaniach ks. Arcybiskup podkreślił rolę władz miejskich w życiu mieszkańców Lyonu, również tych najbiedniejszych, którzy – może bardziej niż inni zasługują na naszą pomoc i miłość.

W trakcie uroczystości mer Lyonu złożył ślubowanie, ofiarując Matce Bożej piękny, złoty medal, wybitny specjalnie na tę uroczy-

stość, zgodnie z tradycją swoich poprzedników. Ks. kard. Barbarin przyjmując dar, zawierzył miasto opiece Maryi. Następnie przedstawiciel wspólnoty portugalskiej, tak licznej w Bazylice, złożył w darze piękną święcę, tak jak kiedyś czynili to wierzący mieszkańcy Lyonu w dzień 8 września. Portugalczycy, Polacy, Hindusi – katolicy, Libañczycy, Węgrzy – to narody najbardziej związane ze świątynią, wiernie i aktywnie uczestniczące w jej życiu. Arcybiskup Lyonu modlił się, aby Maryja czuwała i bógostawiła na co dzień wszystkim jego mieszkańcom: Francuzom i obcokrajowcom. W końcowej części uroczystości, ze wzgórza Fourvière, z balkonu Bazyliki, Kardynał pobłogosławił miasto, po raz kolejny oddając je pod opiekę Maryi. Tradycyjnie odezwały się trzy salwy armatnie, po których miasto ogarnęła kilkunastominutowa cisza...

My, Polacy, mamy w sanktuarium ND de Fourvière drogą naszym sercom „cząstkę” Polski. Jest to kopia Cudownego Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, poświęcona przez Ojca Świętego Jana Pawła II, dzieło malarki częstochowskiej, Krystyny Kwiatkowskiej, wprowadzona do Bazyliki w 2002 r. Dziś jest to piękna kaplica, zawsze udekorowana kwiatami, w której stale modlą się i zatrzymują pielgrzymi i turyści z całego świata. Wiemy jak wielką radość sprawia ta Obecność zarówno Polakom odwiedzającym Świątynię w Lyonie, jak i tym, mieszkającym tutaj na stałe.

Przypomnijmy również w tym miejscu, że Bazylika ND de Fourvière staje się sanktuarium i centrum kultu Maryjnego. Tutaj znajdują się również kaplice Matki Boskiej Fatimskiej (1994), MB VAILLANKANNI (Indie, 2004), MB z GYOR (Węgry, 2005), MB z Libanu (2011).

Na zakończenie naszej uroczystości odbyło się miłe spotkanie z poczęstunkiem na

dzieńcu Bazyliki. Przemawiali: kard. Barbarin, mer Colomb, przewodniczący Fundacji Fourvière J-M. Durand. Dzień 8 września – święto Narodzenia Najświętszej Maryi Panny stał się dla uczestników uroczystości w Lyonie pięknym przeżyciem religijnym, a także okazją do miłego spotkania dla przyjaciół Bazyliki i czcicieli Matki Bożej – wiernej opiekunki miasta. □

Rekolekcje i Zjazd Duszpasterski 2011 w Lourdes

Od 5 do 9 września b.r. w Lourdes odbywały się doroczne rekolekcje i Zjazd Duszpasterski dla polskich księży pracujących we Francji w ramach Polskiej Misji Katolickiej. Rekolekcje prowadził ks. bp Wacław Depo, Ordynariusz Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej.

Rozpoczynając ćwiczenia duchowne, Rektor PMK ks. inf. Stanisław Jeż, w imieniu całego duchowieństwa przybytego do Lourdes, serdecznie powitał tegorocznego rekolekcjonistę, ks. bpa Wacława Depo i przypomniał, iż maryjny charakter tego wielkiego Sanktuarium, przyczynił się w wyjątkowy sposób do krzewienia orędzia zbawienia, jakie przekazała światu Maryja, Matka Boża.

Rozpoczynając doroczne ćwiczenia duchowe, ks. bp Wacław Depo nadał rekolekcjom kapłańskim w Lourdes tytuł: „Wierność imieniu miłości wobec Chrystusa”. Tytuł ten miał uświadomić obecnemu duchowieństwu, głęboką prawdę, że kapłani nieustannie mają trwać w dziękczynieniu, za to, kim są i za to, jakie dają świadectwo wierności wobec Chrystusa.

W pierwszej nauce zostały postawione pytania: Jakie jest miejsce współczesnego kapłana we wspólnocie Kościoła, w której postępuje oraz czy wciąż i na nowo potrafi on karmić się Bożym Słowem. Istnieje bowiem niebezpieczeństwo tworzenia sobie własnej „religii” przeczącej tworzeniu wzajemnych i osobowych relacji z Bogiem. Często można to zaobserwować wówczas, gdy religię sprowadza się do sfery czysto rozumowej, a nawet wyłącznie przyrodniczej. Kryzys dzisiejszego świata polega na tym, że przestał on szukać prawdy i źródeł istnienia tej prawdy. Rekolekcjonista przytoczył słowa Benedykta XVI, jakie wypowiedział on podczas jednej z papieskich audiencji: „... człowiek nigdy nie może zapominać, iż u podstaw autentycznej wiary jest przede wszystkim Słowo Boże”. A zatem – mówił kaznodzieja – współczesny kapłan, od odczytywania Słowa, powinien przejść do osobowego spotkania ze swoim Stwórcą. Czytając Pismo Św. ma w Jego świetle odnajdywać siebie, ma się czynić uczniem Chrystusa.

W kolejnych naukach ks. bp Depo zwrócił uwagę na tajemnicę kapłaństwa, zrodzoną w Wieczniku. Tu właśnie dokonuje się wyjątkowe spotkanie człowieka z Łaską, dokonuje się porozumienie i przymerze serc. Życie sakramentalne jest bowiem człowiekowi koniecznie potrzebne – jak powietrze – którym oddycha. Jest ono jedną ze stron miłości Boga do człowieka. Dlatego Bóg wychodzi pierwszy na spotkanie i objawia się, podobnie jak w domu Zachariasza i Elżbiety.

Bóg dokonuje wielkich rzeczy przez nas; my jesteśmy Jego narzędziami. Czasami z bólem serca trzeba szukać Jezusa, a nie tylko szukać własnej sprawy czy korzyści. Przykładami na tej życiowej drodze jest właśnie Maryja i Józef. Trzeba umieć szukać Jezusa i starać się ze wszystkich sił wypełniać wolę Ojca. Razem z Chrystusem wchodzimy wtedy na Golgotę, by dźwigać życiowy krzyż – tam obecna jest także Jego Matka. Ona pokazuje nam silną wiarę, mimo naszych ludzkich słabości i kryzysów, Ona przeprowadza ludzkość przez różne niewyjaśnione tajemnice, doświadczenia czy codzienne krzyże. Polecając Jej naszą kapłańską postugę uczymy się zawierzać Bogu do końca, wbrew wszystkiemu, nawet wbrew śmierci.

W następnych dniach rekolekcji Ojciec Rekolekcjonista przybliżył nam prawdę, że współczesny świat często zatracza poczucie grzechu – wszystko jest dozwolone. Dlatego nie należy się dziwić, iż Chrystus i Jego Kościół bywa tak często odrzucany, bo mówi o tej ludzkiej grzeszności, jednocześnie pokazując i ucząc, jak z nią walczyć i przezwyciężać. Dzisiejszy świat potrzebuje bardziej świadków, a nie wyłącznie nauczycieli; to Duch św. sprawia, że stajemy się wiernymi świadkami tego, co się głosi i czyni. Chrystus wszedł w życie człowieka, aby on nigdy nie był niewolnikiem grzechu. Każde nawrócenie i wewnętrzna przemiana rodzi w nim dobro i Bożą miłość.

Ordynariusz Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej zwrócił też uwagę uczestnikom rekolekcji, że ich wiara winna być zawsze – w życiu kapłańskim – głębokim postuszeństwem wobec objawiającego się Boga. Dziś często zauważamy – mówił Biskup, – że współczesny człowiek zagubił się wskutek braku postuszeństwa. Kto słucha Boga, kto słucha Jego prawdy, może być ocalony, bo – On nie chce zatracić człowieka. Postuszeństwo w Kościele musi być z jednej strony niepokojem, a z drugiej strony, wyrazem zaangażowania człowieka wobec niepojętej woli Bożej. Trzeba uczyć się daru postuszeństwa w wierze od Maryi. Trzeba być w kapłańskiej postudze w pełni otwartym na działanie Ducha św., nigdy nie zwątpić w misterium kapłańskie. To Misterium jest właśnie naszym „opieczutowaniem” na wieczność. Współcześni kapłani muszą mieć odwagę mówienia Bogu „tak”, aby

nigdy nie zwątpili i nie zagubili swojego życiowego skarbu.

Niezapomnianą była – w tym kontekście – Msza św., którą sprawowali księża, wraz z ks. bp Wacławem, przy pomniku Błogosławionego Jana Pawła II, na tle rozciągających się malowniczych pejzaży Pirenejów. Wyjątkowo piękna aura towarzyszyła również Drodze Krzyżowej, prowadzonej przez ks. Biskupa, a także odprawianej przy Bazylice Matki Bożej Procesji Eucharystycznej, w której uczestniczyli wszyscy polscy księża. Duch modlitwy i specyfika tego wyjątkowo cudownego miejsca sprawiły, że treść nauk rekolekcyjnych, miała żywe odbicie w tych maryjnych uroczystościach.

Podczas formacyjnych dni, Dom Polski w Lourdes odwiedził również miejscowy Biskup Jacques Perrier, zachęcając kaptanów do żarliwej modlitwy, do wspólnej wewnętrznej radości z faktu przybycia ich do tego maryjnego Sanktuarium. Wieczorem kaptani uczestniczyli, na placu przy Bazylice maryjnej, w procesji różańcowej ze świecami, a na zakończenie wieczornego nabożeństwa, błogosławili wszystkich obecnych tu pielgrzymów.

7 września w godzinach porannych, przy Grocie Masabielskiej, odprawiona została Msza św. dla Polaków. Celebrowali ją polscy księża pracujący we Francji i uczestniczący w tegorocznych duchowych ćwiczeniach, a także zgromadzeni pielgrzymi. Przewodniczył tej polonijnej Eucharystii pasterz diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej ks. bp Wacław Depo.

8 września o godz. 10 ks. inf. Stanisław Jeż, Rektor PMK we Francji otworzył doroczny Zjazd Duszpasterski. W słowie wstępnym, rozpoczynającym Zjazd, ks. inf. St. Jeż powiedział m.in.: „Chciałem jeszcze raz powitać Jego Ekscelencję Ks. Bpa Wacława Depo – pasterza diecezji Zamojsko – Lubaczowskiej – na naszym Zjeździe duszpasterskim. Dziękuję w swoim imieniu i w imieniu wszystkich uczestników kaptkańskich rekolekcji, za wygłoszone nauki, oparte na wieloletnim doświadczeniu kaptkańskim, rektorskim i biskupim, wygłoszone z miłością i troską.” Powitany został również kapelan ks. bpa Wacława, ks. dr Mariusz Trojanowski, który także uczestniczył w tych duchowych i maryjnych wydarzeniach w Lourdes. Dalej ks. Rektor mówił: „Serdecznie witam wszystkich kaptanów na tej maryjnej ziemi, uświęconej stopami Niepokalanej, pod szczególną opieką św. Maksymiliana Kolbe, w kończącym się Roku Kolbiańskim i roku błogosławionego Jana Pawła II, którego pomnik znajduje się tuż obok nas, zapatrzony w stronę Sanktuarium w geście złożonych rąk. Dziękuję Bogu za każdego kaptana pracującego w ramach PMK we Francji, a szczególnie za nowo przybytych kaptanów, którzy rozpoczną swoją duszpasterską pracę na pewno w innych warunkach niż w Polsce”. Następnie zebrani wysłuchali konferencji poświęconej tematyce tegorocznego programu duszpasterskiego, zatytułowanego: „Kościół naszym domem”. Konferencję przygotował ks. bp Wacław Depo. Jego wykład dotyczył współczesnego rozumienia pracy duszpasterskiej i postugi kaptkańskiej, zwłaszcza na emigracji.

W dalszej części Zjazdu ks. inf. Jeż przedstawiał roczne sprawozdanie z działalności PMK we Francji. Wspominał m.in.: o wielkim wydarzeniu dla całego katolickiego świata, a szczególnie dla Polaków, jakim była beatyfikacja Jana Pawła II. Drugim ważnym wydarzeniem w życiu Misji był Jubileusz – 175-lecia jej istnienia. Przygotowaniem do tej rocznicy były organizowane, przez ks. dr Krystiana

Gawrona, wicerektora PMK, Międzynarodowe Kolokwia. W sposób szczególny trzeba wspomnieć o Międzynarodowym Kolokwium: 18-19 lutego b.r. na temat „Polskiego Dziedzictwa w regionie Paryskim”, które prowadzone było przez ks. prał. Gawrona w College des Bernardins w Paryżu. Jednym z najdońszych elementów tego świętowania, była uroczysta Msza św. jubileuszowa, celebrowana w samym sercu Paryża – w katedrze Notre – Dame, pod przewodnictwem abp Paryża, kard. Andre Vingt-Trois.

27 lutego w ramach Jubileuszu w kościele polskim Wniebowzięcia MB w Paryżu została odprawiona Msza św. telewizyjna „Le Jour du Seigneur”, transmitowana na całą Francję. Mszy św. koncelebrowanej przewodniczył Rektor PMK ks. inf. Stanisław Jeż, a kazanie wygłosił ks. dr Krystian Gawron Wicerektor PMK. Z okazji Jubileuszu wydano książkę „175 ans au service de la Polonia”, napisaną przez red. Jerzego Klechtę oraz okolicznościowy medal zaprojektowany przez prof. Czesława Dźwigaję a także DVD z nagraniem w całości liturgii Mszy św. Jubileuszowej w katedrze Notre – Dame. Wiele okolicznościowych artykułów ukazało się w tym czasie w „Głosie Katolickim”.

W obchody Jubileuszowe wpisała się także 136 Europejska Pielgrzymka Polaków do Lourdes. Hasłem jej były słowa: „Razem ze św. Bernadeta odmawiamy *Cjze nasz*”. W Pielgrzymce, której przewodniczył ks. abp Szczepan Wesoty, uczestniczyło kilkuset Polaków z Francji, Niemiec, Szwajcarii. Jednocześnie miało tu miejsce III Europejskie Spotkanie Młodzieży Polonijnej, pod przewodnictwem ks. prał. Krystiana Gawrona, który był także głównym jej animatorem, wraz z ks. dziekanem Kazimierzem Kopaczem. W tym roku pielgrzymka ta miała szczególny wymiar, wyznaczały go trzy znamienne wydarzenia: 175 – lecie PMK we Francji, 25 – lecie polskiego Domu Pielgrzyma „Bellevue” w Lourdes, jak również 25 – lecie postugi Rektora PMK we Francji.

Następnie Przełożona Domu Polskiego w Lourdes, s. Franciszka Chuda, przedstawiła jego aktualną sytuację ekonomiczną i inwestycyjną, poczem wszyscy obecni na Zjeździe dziękowali Przełożonej za jej dotychczasowe poświęcenie i pracę, gdyż została ona właśnie przeniesiona na inną placówkę zakonną.

W dalszej części Zjazdu ks. Rektor omówił zmiany dekanatów w PMK we Francji, zmiany placówek duszpasterskich i nominacje księży przybytych do Francji. Wyraził swoją wdzięczność wicerektorom PMK, ks. Henrykowi Szulborskiemu i ks. prał. Krystianowi Gawronowi za ich pracę i pomoc w funkcjonowaniu PMK. Następnie ks. prał. Gawron omówił sprawozdanie odnoszące się do działalności Polskich Rad Duszpasterskich, które miałyby powstać przy PMK we Francji, jak i przy każdej wspólnotie polonijnej. Dokonał też podsumowania prac związanych ze Statutami tych Rad.

Swoje wystąpienia na Zjeździe mieli także m.in.: ks. Tomasz Sokół z „Głosu Katolickiego” i ks. dr Wacław Szubert, który przedstawił sprawozdanie z działalności naukowej Studium Filozoficzno-Etyczno-Spotecznego, a także ks. Łukasz Skawiński, który mówił o 26 Świątynnych Dniach Młodzieży, jakie w tym roku odbyły się w Madrycie. Po wystąpieniach i żywej dyskusji Zjazd Duszpasterski odbywający się w Lourdes dobiegł końca. □

ks. Tomasz Sokół

LETNIE WSPOMNIENIA

Fréjus... letnią stolicą młodzieży

Od 23 do 26 lipca gościliśmy tutaj wspaniałą dziecięcą zespól góralski „Zawatnik”, którego dyrektorką i wychowawczynią jest pani Maria Dudek.

Przez 4 wieczory mieszkańcy Fréjus podziwiali wspaniałe występy zespołu, który powstał w 1983 r. przy Szkole Podstawowej w Leśnicy (obecnie zespół Szkół - Podstawowa i Gimnazjum w Leśnicy i Podstawowa w Groniu). Nazwa „Zawatnik” oznacza wiecznie tłący się w palenisku kawałek drewna, z którego dawniej rozdmuchiowano wiatrę.

Zespół prezentował autentyczny taniec, śpiew i muzykę górali podhalańskich. Mogliśmy zauważyć, jak wspaniale kulturywują rodzimą tradycję i pozwalają widzowi odkryć piękno ich regionu poprzez gwara, taniec, śpiew, dawne zwyczaje i zabawę dziecięcą. Mogliśmy też stwierdzić, że programy „Zawatnika”, opierają się na radosnych i spontanicznych zabawach dzieci, przeplatanych śpiewem i tańcem góralskim - tańcem solowym, juhaskim i zbójnickim. W liście, który otrzymaliśmy od nich piszą: „Od tych dni tak wspaniale przeżytych na ziemi Wybrzeża Lazurowego

we Fréjus żyjemy wspomnieniami z pięknej wycieczki. Zastat nas, tu w naszych górach nawet pracy i do tej pory jest, bo teraz znowu przygotowujemy Festyn Bacowski (11 września). Przypuszczamy, że Ksiądz też nie próżnuje, bo jak wszyscy wspominają, ma Ksiądz świetną kondycję i duuuużo chęci do pracy, i pomagania innym. Miło bardzo wspominamy Księdza i jesteśmy wdzięczni za wszystko co mogliśmy zobaczyć i przeżyć. Myślimy o Was wszystkich ciepło, pozdrawiamy, ściskamy i przesyłamy buziaczki. Modlimy się o dalsze dobre zdrowie dla Księdza i wszystkich, których spotkaliśmy na naszej drodze. Szczęść Boże!”.

Po ich wyjeździe byliśmy coraz bliżej wielkich dni spotkań młodzieży z całego świata w Madrycie. I tak można było się tego spodziewać, że nie braknie młodych, którzy będą pukać do drzwi Polskiej Misji. Byli wśród nich wędrujący pieszo, na rowerach, samochodami i autobusami.

Większą grupą, którą gościliśmy była młodzież ze wszystkich zakątków Polski. Udawali się do Madrytu jako ochotnicy. Następnie gościliśmy przez kilka dni, od 7

do 12 sierpnia, zespół „Lumen” z Poznania, którego motorem byli państwo Matkowicze i ks. Mieczysław Piotrowski TChr, dyrektor dwumiesięcznika „Mitujcie się”. Wspaniale wystąpili z oratorium o miłosierdziu Bożym w realizacji pana Zbigniewa Matkowicza.

24 sierpnia, już w drodze do kraju zawiątała do naszej Misji młodzież z Warszawy z panem Zbigniewem Pływaczewskim. Dzięki Merostwu we Fréjus mogliśmy ich przyjąć godnie w pięknej sali z łazienkami na nocleg i na posiłki w Misji. Dzielnie się sprawował w tej funkcji gospodarz ks. Wiesław Banaś, dyrektor „Caritas” z Zamościa. Oto co pisze nam pan Zbigniew po powrocie do Warszawy: „Serdecznie dziękuję za pomoc i nocleg we Fréjus. Po przybyciu do Fréjus, rozpakowaniu się i Eucharystii, w trakcie której dołączyło do nas kilka polskich rodzin, poszliśmy na deptak obok plaży, gdzie przez półtorej godziny... ewangelizowaliśmy. Pani Izabela - odpowiedzialna za naszą salę noclegową, pomogła nam wcześniej uzyskać zezwolenie od policji. Mieliśmy krzyż i transparent oraz polskie flagi. Młodzi grali na różnych instrumentach i tańczyli. Śpiewem i tańcem głosili radość ze spotkania z Chrystusem w osobie papieża. Co jakiś czas ktoś dawał świadectwo wiary, głosząc również kerygmat i zapraszając do wspólnego wielbienia Boga tańcem i śpiewem. Śpie-

Msza św. w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej

Maria Jolanta Dźwigata

10 września w Paryżu, w kościele polskim pw. Wniebowzięcia NMP, tradycyjnie już, została odprawiona uroczysta Msza św. w intencji śp. Lecha Kaczyńskiego Prezydenta RP i jego matzonki śp. Marii Kaczyńskiej oraz wszystkich ofiar katastrofy smoleńskiej. Jej organizatorem był paryski Społeczny Komitet Obrońców Krzyża.

Podczas Eucharystii, której przewodniczył ks. Piotr Wróblewski, w otoczeniu tutejszych wikariuszy: ks. Roberta Wróbla i Jana Cetnara, modliliśmy się w intencji Ojczyzny. We Mszy uczestniczyli jak zwykle przedstawiciele Zarządu Koła Paryż SPK z pocztami sztandarowymi.

Poprzednia, co miesiąc organizowana Msza św. w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej, była odprawiona, mimo czasu urlopowych rozjazdów, 10 sierpnia br., przewodniczył jej wówczas ks. Łukasz Skawiński z parafii polskiej „przy Concorde” w Paryżu w asyście tutejszych i przybyłych z Polski duszpasterzy.

Na następną Mszę św. w intencji Ojczyzny i ofiar katastrofy prezydenckiego samolotu pod Smoleńskiem zapraszamy gorąco wszystkich Rodaków 10. października o godz. 18.30 do paryskiego kościoła polskiego pw. Wniebowzięcia NMP (metro Concorde). □

waliśmy po polsku, francusku i hiszpańsku. Świadectwa były tłumaczone na francuski i angielski. Znający języki rozmawiali z osobami zatrzymującymi się i dotychczasowymi do nas. Niektóre z tych osób po pewnym czasie włączały się w naszą modlitwę. Gdy zrobiło się ciemno znaleźliśmy inne, oświetlone miejsce.

Proszę też w naszym imieniu podziękować Pani Lidii, Księdzu oraz administratorce sali. O wszystkich naszych dobroczyńcach pamiętamy w modlitwie, prosząc Pana Boga o potrzebne dla nich łaski. Szczęść Boże.

Inną grupą była z kolei młodzież studencka z duszpasterstwa Ojców Dominikanów „Beczka” z Krakowa. Gościliśmy ich od 25 do sierpnia do 2 września.

Poprosiłem ich, by sami opowiedzieli o pobycie u nas. Oto ich kilka słów: „W skrócie mogłoby to wyglądać tak: 1240 km do pokonania, 40 młodych ludzi, dwóch kaptanów i jeden cel: dać świadectwo o Prawdzie, podzielić się tym, co mamy najlepszego – radością płynącą z żywej wiary w Jezusa Chrystusa.

Plan był prosty: 25 sierpnia o godz. 18 mieliśmy spotkać się przed Parafią św. Rocha we Fréjus. Każdy z nas docierał do Francji na własną rękę, toteż na kilka dni przed naszym przybyciem autostrady, samoloty, pociągi, autokary i wszelkie inne środki lokomocji wypełniły się Beczkowiczami.

Kim są Beczkowicze? – zapytacie zapewne. Jesteśmy młodzieżą z Dominikańskiego Duszpasterstwa Akademickiego. Na co dzień studiuje w Krakowie. Po co przyjechalibyśmy? Aby pobyc z sobą, odpocząć i przede wszystkim wspólnie się modlić.

Przez osiem dni, oderwani od naszej codziennej rzeczywistości, dzieliliśmy czas pomiędzy odpoczynek, posiłki, zabawę i modlitwę. I choć słońce, plaża i morze były dla nas wielkim darem, rytm dnia wyznaczał nam czas wspólnej modlitwy, a centrum naszego pobytu tutaj stanowiła codzienna Eucharystia, Adoracja Najświętszego Sakramentu, słuchanie Słowa Bożego, poranne Jutrznie i wieczorne Nieszpory. Rytm dnia skupiony na Panu Bogu sprawiał, że uczuliśmy się widzieć i miłować Go w każdej chwili naszego życia, wszędzie, gdzie się znajdujemy. Modliliśmy się za Kościół, wiedząc, że dać świadectwo o Jezusie możemy jedynie wtedy, gdy nauczymy się bardziej kochać, czyli być bliżej Niego – naszego Pana, który jest źródłem wszelkiej miłości, przebaczenia, siły i radości.

W niedzielę rano podzieliliśmy się na dwie grupy, założyliśmy białe stroje, wzięliśmy gitary, bębny i transparenty z informacją o wieczornych spotkaniach modlitewnych. Ruszyliśmy do portu i historycznego centrum Fréjus, by tańcem i śpiewem opowiedzieć mieszkańcom o radości życia

z Chrystusem i zaprosić ich do wspólnej Eucharystii i modlitwy uwielbienia.

Cieszyliśmy się i dziękowaliśmy za spotkanych ludzi, za tych, którzy przyszli z nami na Eucharystię i za tych, którzy jedynie słuchali naszych pieśni. Módlmy się aby Duch Święty wykorzystał zrodzoną w ich sercu ciekawość i żeby Bóg Ojciec przyprawił ich do Siebie przez swojego Syna Jezusa Chrystusa.

Jesteśmy nieopisanie wdzięczni za całe dobro, jakiego doświadczyliśmy od mieszkających we Fréjus ludzi, a w szczególności od naszych gospodarzy: tutejszych Księży i Pani Lidii. Ich gorliwość w pracy dla Pana Jezusa na zawsze pozostanie dla nas wspólnym przykładem. Tak bardzo dziękujemy Bogu za to, że pozwolił nam spędzić czas w tym bajkowym miejscu, wśród tak inspirujących ludzi. Jemu niech będzie za wszystko chwala i cześć!

Dominikańskie Duszpasterstwo Akademickie „Beczka”

<http://www.beczka.krakow.dominikanie.pl/>

I na koniec kilka zdań Ojca Macieja: „Bardzo dziękujemy za gościnę i podzielenie się z nami życiem. Życzymy powodzenia w dalszej pracy duszpasterskiej. Niech Pan Jezus błogostawi. Jeśli będzie Ksiądz kiedykolwiek w Polsce, zapraszamy do Krakowa.

Jeszcze raz pełni wdzięczności. Z Panem Bogiem i Maryją. □

Cyganie i spekulanci

W północnych Czechach doszło do kolejnych demonstracji przeciwko Romom. W Novym Borze, Rumburku i Varnsdorfe zorganizowała je Robotnicza Partia Sprawiedliwości Społecznej. Ekstremiści – jak ich nazywają media – protestowali przeciwko narastającej przestępczości wśród Romów.

Demonstranci zamierzali podobno zaatakować zamieszkały przez Romów budynek. Ponieważ policja zastąpiła im drogę zaatakowali ją kamieniami i butelkami. Policja użyła armatki wodnej i rozprędziła tysięcosobową grupę. Zatrzymano 44 osoby.

Jak się jednak okazuje, powodem niepokoju jest to, że czescy spekulanci wykupują zdezastrowane budynki i udostępniają je Romom, którzy zapomogami od państwa splotają czynsze. Są one niekiedy tak wysokie jak w Pradze.

Problem nie dotyczy jedynie północnych Czech. Jest widoczny także w środkowej części kraju oraz w regionie Ostrawy. Żadnemu z dotychczasowych rządów nie udało się rozwiązać problemu asymilacji romskiej mniejszości i jej bezrobocia. □

Studium Filozoficzno-Etyczno-Społeczne im. Jana Pawła II w Paryżu

Rozpoczyna zapisy na nowy rok akademicki 2011/2012 na następujące kierunki:

1. Podyplomowe Studia Przygotowania Pedagogicznego (4-semestralne)
2. Studium Kształcenia i Wychowania Dziecka w wieku Przedszkolnym (2-semestralne)
3. Studium Asystenta Managera (2-semestralne)
4. Studium Asystenta Seniora (3-semestralne)
5. Studium Architektury Ogrodów, Wnętrz i Florystyki (3-semestralne)
6. Studium Finansów i Rachunkowości Przedsiębiorstw (4-semestralne)

Szczegółowe informacje w Sekretariacie Studium: 263 bis, rue Saint Honoré 75001 Paris
wtorki, czwartki, piątki: 16.00–19.00, środy: 9.00–13.00. Tel. 01 42 60 66 58.

PLUS QUE
SOUVIRE

73, Rue de Paris
94220 Charenton le Pont;
tél. 09 81 43 98 96
M°8 – Charenton Ecoles
www.plusquesourire.fr

Z tym kuponem
Czytelnicy GK otrzymają
15% zniżki!

Proponujemy Państwu usługi:
wybielanie zębów: już od **70 €** za
30 min. • biżuterię nązębną: już
od **19.90 €** (Swarovski); • solarium:
od **3.50 €** • licówki (Glam Smile) •
szeroką gamę produktów do higieny
jamy ustnej oraz perfumy po
atrakcyjnych cenach!

RECHERCHE 2 MARINS PÊCHEURS

avec livret maritime pêche, connaissance professionnelle exigée, pour emploi saisonnier durant la saison de pêche à la coquille St Jacques

du 1 Octobre au 15 Mai et chalut durant l'été

(selon les quotas de pêche) sur un chalutier/coquillard de 15.50 m, marées de 24 à 96 heures,

port d'attache : DIEPPE-76-FRANCE,

assure un salaire de 1400 € par mois, congés inclus et complément de rémunération participative en fin de saison (rémunération à la part).

Nous contacter par téléphone au 06.72.47.91.20;

ou par fax au 02.35.83.66.64 avec traducteur si possible.

★ Dziennikarka współpracująca z Głosem Katolickim, profesor francuskiego, szuka od września pracy: zarządcy posiadłości na wsi, stróża domku letniego, opiekunki osoby starszej, dziecka lub wynajmie pokój, mieszkanie z dala od anten przekazu WIFI w zamian za lekcje francuskiego, polskiego, rosyjskiego, historii sztuki, tańca tow. lub kultury generalnej. B. dobra prezencja i referencje. Tel. 01 42 21 46 61; e-mail: kasia.beata@gmail.com

✿ MICHEL. ZAŁATWIANIE WSZELKICH SPRAW URZĘDOWYCH. DUŻE DOŚWIADCZENIE.

T. 06 61 34 25 03; 06 68 40 24 52; michel.poyel@gmail.com

SOBCZYK ANNA – SPRAWY URZĘDOWE:

- CAF, RSA, CMU
- Pôle Emploi, Chômage
- Telefon, Internet, Bank
- CV, listy motywacyjne, podania

Tel. 06 66 42 64 08 – pon-sob od 10 h 00 do 20 h 00

e-mail: sobczykanna@yahoo.pl

SIRET: 524 219 854 000 14

AL-ANON
ALATEEN

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby.

Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.

Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godzinie 20
(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu – metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca o **godz. 20**

Anonimowość jest podstawową zasadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!

Tel: 06 13 56 63 68

Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem,
alkohol kieruje Twoim życiem

Przyjdź na spotkanie **Anonimowych Alkoholików**

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem – **alkohol**.

**Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek
w godzinach od 19³⁰ do 21³⁰**

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorraine, 75016 Paris – metro Exalmans)

i w każdy piątek godzinach od 19³⁰ do 21³⁰

w Domu Jana Pawła II (52, av. Laplace, 94110 Arcueil - RER B stacja „Laplace”)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholików

Nam się udało – Tobie też się może udać

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,5 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 5 € („szukam pracy” – 3 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi –1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9–12h30 i 15–18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

PARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

LE CINQUIÈME CRAYON

Profesjonalne usługi
projektowania graficznego

- strony www, sklepy on-line,
- koperty, papier firmowy,
- wizytówki, ulotki, kalendarze itp.

Szczegółową ofertę znajdą Państwo na:
www.CinquiemeCrayon.eu
contact@cinquiemecrayon.eu

kom. 06 23 86 67 37 | tel./fax: 01 77 21 63 44

Skupujemy i przyjmujemy w depozyt dzieła sztuki artystów polskich i polskiego pochodzenia, także pamiątki i dokumenty.
W związku z przygotowywanym przez nas projektem **AUKCJI SZTUKI POLSKIEJ POWSTAŁEJ POZA GRANICAMI KRAJU**, prosimy wszystkich zainteresowanych (artyści, kolekcjonerzy) o kontakt.

Galerie Roi Doré - galerie@roidore.com - 01 42 78 54 42

École Privée NAZARETH Szkoła Języka Francuskiego

21 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: **DILF, DELF, DALF, TCF** i na wyższe studia
Zajęcia wieczorne i sobotnie - 20, rue Legendre, Paris 17

status studenta

Zapisy na nowy rok szkolny 2011/2012 w czerwcu i wrześniu!

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX
enseignement individuel ou en groupe, traductions.

Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:
TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Dr Danuta Baranowicz-Schouker
chirurgien-dentiste
33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15
(mówimy po polsku)

KONKURENCYJNE CENY!!!
- wywóz gruzu - 100 €, - dowóz materiałów - 50 €,
- przeprowadzki - cena do uzgodnienia.
MERCEDES SPRINTER (13m2).
T. 06.01.31.73.00

BIURO TŁUMACZEŃ W. A. KOCZOROWSKI

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)
tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).
Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY INFORMACJE PRAWNE

**S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,
ekspert sądowy**

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris

Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70, bocianowski@sfr.fr

Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,
spadkowe i notarialne we Francji i w Polsce

A-Z RENO

firma budowlana zatrudni:
karłażystrę i plakistę
tel. 06 82 59 23 13

ROZBIÓRKI. WYWÓZ GRUZU. NISKIE CENY!
T. 06.20.03.34.85

PODRÓŻE DO POLSKI

* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!
* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCLAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

Poradnia Psychologiczna

przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.

**GŁOS
KATOLICKI**
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 34 (2425) 2. X. 2011

Commission paritaire N°: 0515 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkcat@club-internet.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, Tomasz Ptsarek.

Druk (Imprimerie): INDICA - 26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression) : 21.09.2011

Inf. o prenumeracie na str. 3.

GAUDE MATER
POLISH SACRED MUSIC

**MUSIQUE
SACREE POLONAISE
CONTEMPORAINE**

Camerata Silesia
groupe des chanteurs
de la Ville de Katowice
Anna Szostak – direction
Monika Dąbrowska-Beuzelin – orgue

**Cathédrale
Saint-Louis des Invalides**
jeudi 27 octobre 2011 à 20 heures

www.institutpolonais.fr
www.gaudemater.pl

Anonimowi Alkoholicy
niedziela, godz. 17:00

spotkania otwarte dla
wszystkich zainteresowanych

**GRUPA POLSKOJEZYCZNA
„NIEDZIELNA”**

**3 Rue Rampal
75019 Paris**

Ⓜ Ⓜ Ⓜ Belleville

tel. kontaktowe:
0 625 973 095
0 618 916 541

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIĘDZIA

M. Thadde Kruczyński	100 €
Parafia Lyon - ks. Tadeusz Śmiech	300 €
Ks. Marek KACPRZAK - Parafia Polska w Lille	315 €
Jean-Claude SMATI - TOULOUSE	70 €
Ks. Józef BODZIONY	200 €
Ewa RYMARCZYK - PARIS	50 €
Sophie KŁAK - PARIS	30 €

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268 - 75 N PARIS

Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

II Polonijny Turniej Golfowy o Puchar SITPF

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Polskich we Francji organizuje II-gi Polonijny Turniej Golfowy we Francji o „Puchar SITPF”, w dn. 14 i 15 października br. Turniej odbędzie się na prestiżowych polach golfowych pod Paryżem:

14-go października – FONTAINEBLEAU – jeden z najpiękniejszych i najtrudniejszych golfów we Francji; zadziwia stuletnimi dębami, licznymi polodowcowymi morenami czółowymi oraz rozległymi maszarami kwitnących wrzosów.

15-go października – CÉLY-en-BIÈRE – golf słynny z ekstremalnie wypielegnowanych terenów przeplatanych maszarami kwiatów, wodospadami i akwenami wodnymi. Club-House w zamku z XIV w. uświetni pobyt zaproszonych gości.

Będą również zorganizowane lekcje inicjacji do gry w golfa z instruktorem w sobotę 15-go października.

Turniej jest otwarty dla wszystkich!

Rozgrywki odbędą się w systemie brutto (Gross) oraz handicapowym (Net), pozwalającym na współzawodnictwo graczy o różnym stopniu zaawansowania. Na zakończenie Turnieju przewidujemy rozdanie nagród zwycięzcom oraz miłe spędzenie chwil przy kolacji w jednej z paryskich restauracji.

Honorowy Patronat na turniejem objął Pan Senator Andrzej Person, Przewodniczący Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą Senatu RP, wieloletni Prezes Polskiego Związku Golfa. Dochód z turnieju przekazemy do Fundacji Pomocy Na Rzecz Żołnierzy Armii Krajowej im. Gen. Brygady Leopolda Okulickiego ps. «Niedźwiadek». Osoby zainteresowane Turniejem są proszone o kontakt z koordynatorami projektu.

Katarzyna André-Marucha – tel. +33 6 03 50 26 80,
e-mail : kasiaandre@aol.com lub **Marianna Rebouillat**
– Klimaszewska –

tel. +33 6 84 95 47 36, e-mail: mariannk@orange.fr

Klub Głosu Katolickiego

W lutym 2011 r. został założony Klub Głosu Katolickiego. Jego spotkania odbywają się w Paryżu, przy 263 bis, rue Saint Honoré. Wszystkich zainteresowanych współdziałaniem z nami zapraszamy do skontaktowania się z Redakcją naszego Tygodnika (tel. 01 55 35 32 31) lub z p. Marią Jolantą Dźwigałą (tel. 06 12 19 79 13).

Stella Maris

Polski ośrodek wakacyjny

położony na Opalowym Wybrzeżu obok Le Touquet Paris Plage

**Niskie ceny, zniżki dla młodzieży,
dzieci do lat 3 za darmo!**

Rezerwacja:

Stella Maris 376 chemin du Baillarquet – 62780 Stella Plage

Tel. 03 21 94 73 65; fax: 03 21 94 63 55;

contact@stellamaris-vacances.com; www.stellamaris-vacances.com

Zaprasza
na week-endy
i wakacje

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

3 - 9 października 2011

PONIEDZIAŁEK 3 PAŹDZIERNIKA

6¹⁰ Rodzinka.pl – serial 6⁴⁵ Biesiada włoska 7⁴⁰ Szczęśliwa 13 – serial 7⁵⁵ Sześć milionów sekund – serial 8³⁰ Pytanie na Śniadanie 10⁵⁵ Dwie strony medalu – serial 11²⁵ Barwy szczęścia – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13²⁰ Ranczo – serial 14¹⁵ Stawka większa niż życie(2) – serial 16²⁰ Piosenka z kluczem – dokument 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Norwegia – dramat i nadzieja – dokument 18¹⁵ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Rodzinka.pl – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Pogoda 20²⁵ U Pana Boga w ogródku – serial 21¹⁵ Obracam w palcach złoty pieniądz czyli Perfect – widowisko 21⁵⁵ Audycje Komitetów Wyborczych – Senat 21⁵⁵ Audycje Komitetów Wyborczych – Sejm 22⁰⁵ Polonia 24 22⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 23²⁵ Tomasz Lis na żywo 0²⁰ Gra w miasta – teleturniej 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 4 PAŹDZIERNIKA

6⁰⁰ Rodzinka.pl – serial 6³⁰ Norwegia – dramat i nadzieja – dokument 7²⁵ ZOO Story – telenowela 7⁵⁵ Żegnaj Rockefeller – serial 8³⁰ Pytanie na Śniadanie 10⁵⁵ Makłowicz w podróży – magazyn kulinarny 11²⁵ Barwy szczęścia – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13¹⁵ 1920 Wojna i miłość – serial 14¹⁰ Polonia 24 14⁵⁰ Audycje Komitetów Wyborczych – Senat 14⁵⁵ Audycje Komitetów Wyborczych – Sejm 15²⁵ Opole na bis – recital zespołu Wilki 16⁰⁰ Tomasz Lis na żywo 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Szczęśliwa 13 – serial 17³⁵ Mistrz Ryszard z Padwy – reportaż 18¹⁵ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Rodzinka.pl – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Pogoda 20²⁵ Ojciec Mateusz – serial 21¹⁵ Gwiazdy z Kabaretu Starszych Panów 21⁵⁵ Audycje Komitetów Wyborczych – Senat 21⁵⁵ Audycje Komitetów Wyborczych – Sejm 22⁰⁵ Polonia 24 22⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 23²⁵ Głina – serial 0²⁵ Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 0⁴⁵ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 5 PAŹDZIERNIKA

6⁰⁰ Rezydencja – telenowela 6³⁰ Szansa na Sukces – program rozrywkowy 7³⁰ Gra w miasta – teleturniej 7⁵⁵ Paziowie – serial

8³⁰ Pytanie na Śniadanie 10⁵⁵ Słownik polsko@polski – program rozrywkowy 11²⁵ Barwy szczęścia – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13²⁰ U Pana Boga w ogródku – serial 14¹⁰ Polonia 24 14⁵⁰ Audycje Komitetów Wyborczych – Senat 14⁵⁵ Audycje Komitetów Wyborczych – Sejm 15²⁵ Kocham Cię Polsko! – widowisko 16⁴⁵ Gośka gola! – film 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Szczęśliwa 13 – serial 17³⁰ Kultura Głupcze – magazyn kulturalno-społeczny 18⁰⁰ Wilnoteka – magazyn 18¹⁵ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Rezydencja – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Pogoda 20²⁵ Kapitał czyli jak zrobić pieniądze w Polsce – film 22⁰⁵ Polonia 24 22⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 23³⁰ Wybory Polaków – program publicystyczny 0⁴⁵ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 6 PAŹDZIERNIKA

6¹⁵ Rezydencja – telenowela 6⁵⁰ Mistrz Ryszard z Padwy – reportaż 7²⁵ Szczęśliwa 13 – serial 7⁴⁰ Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 8⁰⁰ Gwiazdny Pirat – serial 8³⁰ Pytanie na Śniadanie 10⁵⁵ Dzika Polska – serial 11²⁵ Barwy szczęścia – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13²⁰ M jak miłość – serial 14¹⁵ Polonia 24 14⁵⁵ Sopot 2006 na bis – Kombi 15⁵⁰ Wybory Polaków – program publicystyczny 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Lubię to! – widowisko 18¹⁵ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Rezydencja – telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Pogoda 20²⁵ Nowa – serial 21¹⁵ Egzamin z życia – serial 22⁰⁵ Polonia 24 22⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 23²⁵ Nagroda Literacka NIKE – uroczysta gala 0²⁵ Badacze natury – reportaż 0⁴⁵ Plebania – telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 7 PAŹDZIERNIKA

6⁰⁰ Rezydencja – telenowela 6³⁵ Od Adama i Ewy – reportaż 7⁰⁵ Egzamin z życia – serial 8⁰⁰ Matylida(3) – serial 8³⁰ Pytanie na Śniadanie 10⁵⁵ Lubię to! – widowisko 11⁴⁵ Smaki polskie – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Plebania – telenowela 12⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 13²⁰ M jak miłość – serial 14¹⁰ Polonia 24 14⁵⁰ PRL de Luxe – dokument 15¹⁰ Obracam w palcach złoty pieniądz czyli Perfect – widowisko 15⁴⁵ Szczęśliwa 13 – serial 16⁰⁰ Exodus Warszawy 1944 – doku-

ment 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Biesiada Włoska 18¹⁵ Plebania – telenowela 18⁴⁵ Rezydencja – telenowela 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Sport 20¹⁰ Pogoda 20²⁵ Wideoteka dorosłego człowieka – program rozrywkowy 21⁰⁵ Na dobre i na złe – serial 22⁰⁵ Polonia 24 23⁰⁰ Egoiści – dramat 0⁵⁰ Plebania – telenowela 1²⁰ Dobranocka

SOBOTA 8 PAŹDZIERNIKA

6⁰⁰ Złotopolscy(5) – telenowela 8²⁰ Saga prastarej puszczy – dokument 9²⁰ Hotel Pod Żyrafą i Nosorożcem – serial 10¹⁰ ZOO Story – telenowela 10⁴⁰ Stawka większa niż życie – serial 11⁴⁰ Prawie milioner – dokument 11⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 12⁴⁰ Polonia 24 13²⁵ Na dobre i na złe – serial 14²⁰ Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 14⁴⁰ Dwie strony medalu – serial 15¹⁰ Wideoteka dorosłego człowieka – program rozrywkowy 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ M jak miłość – serial 18²⁰ Film dokumentalny 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁵ 1920 Wojna i miłość – serial 21¹⁰ Polonia 24 21³⁵ Pograbek – komedio-dramat 23⁰⁰ Nagrody Totusy 0²⁵ M jak miłość – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 9 PAŹDZIERNIKA

6¹⁵ Plebania(5) – telenowela 8²⁵ Wajrak na tropie – dokument 8⁵⁵ Ziarno – magazyn 9²⁵ Awantura o Basię – serial 9⁵⁵ Jak to działa? 10³⁰ Stawka większa niż życie – serial 11³⁵ Pamiętaj o mnie – koncert życzeń 11⁵⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 13⁰⁰ Mszy św. – kościół relikwii Sanktuarium bł. Jana Pawła II w Krakowie 14²⁰ Projekt Europa – telenowela 14⁴⁰ Gala Wielkopolan 15³⁵ Smaki czasu z Karolem Okrasą 16⁰⁵ Słownik polsko@polski – program rozrywkowy 16³⁵ Gra w miasta – teleturniej 17⁰⁰ Teleexpress 17³⁰ Studio Dnia Papieskiego 17³⁵ Koncert Papieski 18⁴⁰ Studio Dnia Papieskiego 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Ranczo – serial 20⁵⁵ Wieczór wyborczy – program publicystyczny 23¹⁰ Kultura Głupcze – magazyn kulturalno-społeczny 23⁴⁵ Słownik polsko@polski – program rozrywkowy 0²⁰ Męczeństwo Mariana – film fabularny 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Opole 2006 na bis – przeboje Marka Grechuty. □

W GALERII GŁOSU KATOLICKIEGO

2 października
Aniołów Stróżów

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€
750€

POLSKA
0811 600 311
01 70 75 19 11

POLSKA
0811 600 311
01 70 75 19 11

100%
BEZ KRYTYKI
ZŁOŻYLIŚMY

Punkty sprzedaży:
Kioski supermarkety,
taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa klienta 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

☎ 0811 600 311 ☎ 0 1 70 75 19 11

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€	
	MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY
Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

ROZP. PAŃ. 04.10.2007 203

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe w cenie rozmowy miejscowej!**

0,014€/mn

Wybierz
☎ 0811 65 48 48
Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/mn 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

☎ 0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com

Un service du Groupe
IRADIUM

* 0,014€/min (19.00 - 08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0,028€/min (08.00 - 19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com